

Duurzaamheidsverslag 2015-2016

JULI 2018

EXCELLENT LIGHTING, SAVING ENERGY

DUURZAAMHEIDSVERSLAG 2015-2016

1	VOORWOORD	4
2	ORGANISATIEPROFIEL	6
	Omzet	8
	Financiële overheidssteun	8
	Deugdelijk bestuur	9
3	DUURZAAMHEID IN DE KERNPROCESSEN	10
	De maatschappij en onze stakeholders	11
	Veiligheid	12
	Kwaliteit	12
	Milieu	13
4	VISIE OP PRODUCTONTWIKKELING	14
	State of the art technologie	17
	Gecertificeerde productkwaliteit	17
	Samenwerking	17
5	KLANTENTEVREDENHEID	18
6	MEDEWERKERS	20
	Uitgelicht ETAP Academy	20
	Veiligheid	22
	Ziekteverzuim	23
	Opleiding	24
7	DIALOOG MET STAKEHOLDERS	26
	Uitgelicht Verankerd in Malle	26
8	MAATSCHAPPELIJKE BIJDRAGE	28
	Uitgelicht Licht zonder grenzen	28
	Mandaten bestuurders	29
9	MILIEU	30
	Uitgelicht dakisolatie	30
	Impact van de producten	31
	Impact van productieprocessen	32
	Cijfers en tabellen	34
10	PROCES VAN HET DUURZAAMHEIDSVERSLAG	38
11	GRI-INHOUDSOPGAVE	39

1 VOORWOORD

2015 en 2016 waren moeilijke jaren, voor de verlichtingssector in het algemeen, maar zeker voor ETAP. Dat zal u merken in veel van de cijfers die volgen.

De verlichtingssector blijft een sector in transformatie: overschakeling van fluorescentie- naar ledverlichting ; tal van digitaliseringsuitdagingen die door de nieuwe technologische ontwikkelingen mogelijk en onvermijdelijk zijn.

Deze uitdagingen vragen belangrijke investeringen in nieuwe producten en diensten, in opleiding, in infrastructuur en productie.

Terwijl belangrijke investeringen noodzakelijk blijven voor wie mee vooraan wil blijven lopen – zij het groot of klein – liepen productievolumes, omzet (en voor ETAP ook resultaat) terug.

ETAP is blijven investeren, maar daarnaast hebben we in 2015 vooral ingezet op een strikt kostenbewustzijn. In 2016 moesten we een meer radicale beslissing nemen en voerden we een ernstige herstructurering door in alle vestigingen en branches van de groep. Een nieuw uitvoerend management nam de verantwoordelijkheid op.

In november 2016 leidde de invoering van een nieuw ERP-pakket tot een bijna volledige blokkering van de productieplanning en daardoor van de productie. De eerste helft van 2017 werd dan ook zwaar ingezet op het herstel van alle systemen, zodat niet alleen productie terug normaal en "up to standards" liep, maar dat ook de data die essentieel zijn voor een goede en duurzame bedrijfsvoering gerecupereerd konden worden.

In heel deze moeilijke periode kon ETAP ten volle rekenen op zijn medewerkers. Onze kernwaarden en ons kernstreven (innovatie en duurzaamheid) bleken duidelijk verankerd en boden een kompas in de spannende tijden van verandering en onzekerheid.

Door bovengenoemde omstandigheden komt ons duurzaamheidsverslag 2015-2016 (de vijfde editie) veel later uit dan gepland. De informatie die we verstrekken is beknopt maar betreft dezelfde onderwerpen als in ons verslag 2013-2014, zodat continuïteit in de verslaggeving gegarandeerd is.

U zal kunnen vaststellen dat er enkele opmerkelijke realisaties zijn qua duurzaamheid. Ze worden kort becommentarieerd.

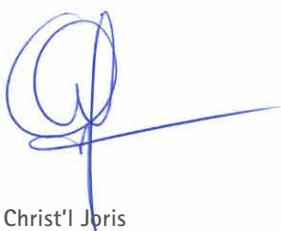
Daarnaast slaan we in dit verslag ook al de brug naar rapportering volgens de nieuwe richtlijnen van de Global Reporting Initiative, de GRI4 die ook de band leggen naar de Sustainable Development Goals (SDGs), die door de 193 leden van de Verenigde Naties werden erkend.

In 2017 zette ETAP de eerste stappen in de Circulaire Economie en realiseerden we een eerste project waarbij we Licht verkopen als een Dienst, Light As A Service (LAAS).

Naast energiezuinigheid en energie-efficiëntie zijn duurzaamheid in grondstofverbruik en "human centric lighting" belangrijke elementen in de ontwikkeling van onze producten en diensten, en in onze bedrijfsvoering.

In 2018 zullen we bepalen hoe we hierover verslag zullen uitbrengen in het duurzaamheidsverslag 2017-2018.

In dit verslag geven wij u inzicht in wat we goed en minder goed deden. We stellen ons daarmee bewust kwetsbaar op, maar we blijven overtuigd dat een kritische kijk op onze prestaties – door onszelf en door onze stakeholders – de beste manier is om vooruit te gaan.

Christ'l Joris
Voorzitter van de raad van bestuur

2 ORGANISATIEPROFIEL

De ETAP-groep werd in 1949 opgericht in Antwerpen en is gevestigd in Malle. We zijn actief in professionele verlichting voor kantoren, fabrieken, opslagplaatsen, scholen, publieke gebouwen, rusthuizen, ziekenhuizen, winkels en hotels. We hebben eigen verkoopteams in verschillende Europese landen. Via onze exportafdeling worden wereldwijd ook andere markten bediend.

ETAP ontwikkelt verlichtingsoplossingen van a tot z: wij creëren verlichtingsconcepten, ontwerpen, industrialiseren en produceren verlichtingsarmaturen, geven advies en maken verlichtingsstudies, leveren de armaturen op tijd en staan in voor de nazorg. Onze strapline 'Excellent Lighting, Saving Energy' is daarbij steeds onze leidraad: wij bieden kwalitatief hoogstaande én energiezuinige verlichting. Ons domein strekt zich uit van functionele verlichting over noodverlichting tot lichtregelsystemen. Door zelf het hele proces op te volgen, kunnen we in elke fase de hoogste kwaliteit garanderen. Door voortdurend te innoveren, hebben we een toonaangevende plaats verworven op de Europese verlichtingsmarkt. Elk jaar investeren we 6 tot 7 % van onze omzet in onderzoek en ontwikkeling.

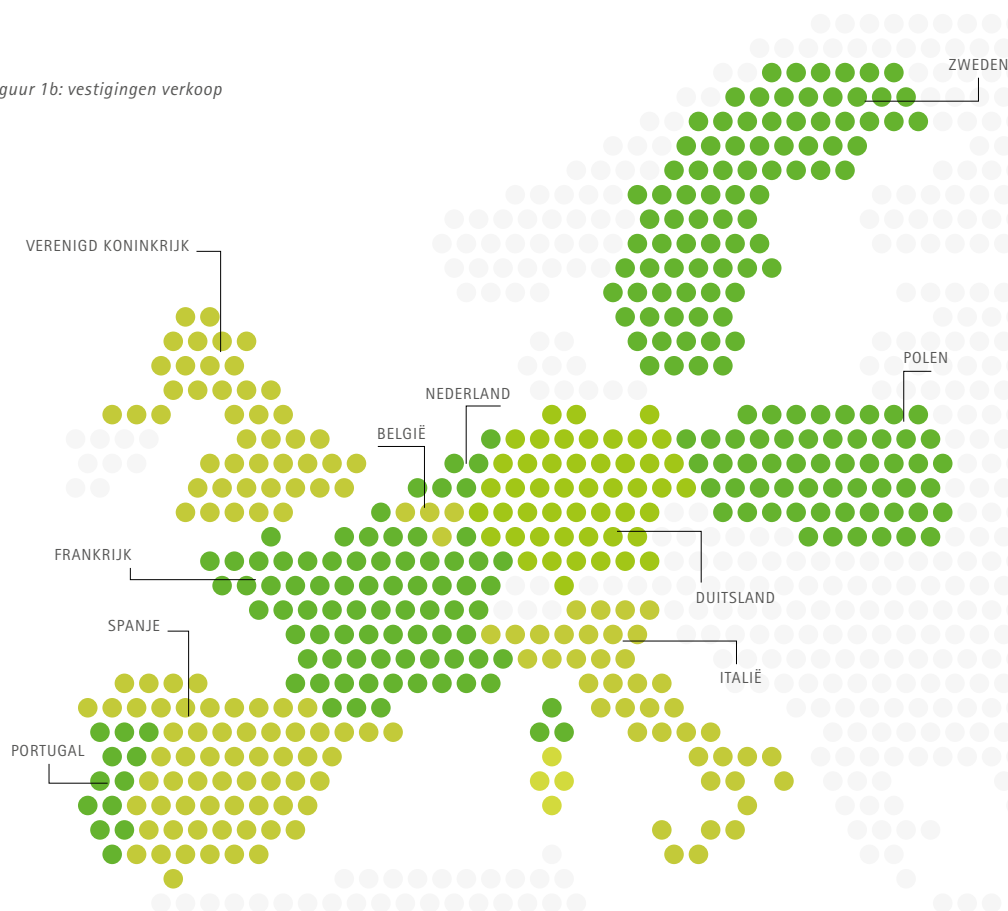
De ETAP-groep telt volgende juridische entiteiten: ETAP NV in België, ETAP BV in Nederland, ETAP SA en ALTER SAS in Frankrijk. Verder heeft ETAP NV een 50 %-participatie in ETAP.SCHRÉDER – Iluminação Interior, Lda (vanaf 1 januari 2017 100% ETAP Iluminação Lda) in Portugal en een meerderheidsparticipatie in ETAP Belysning AB in Zweden.

ETAP NV heeft branches in de volgende landen: Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Spanje, Italië en Polen.

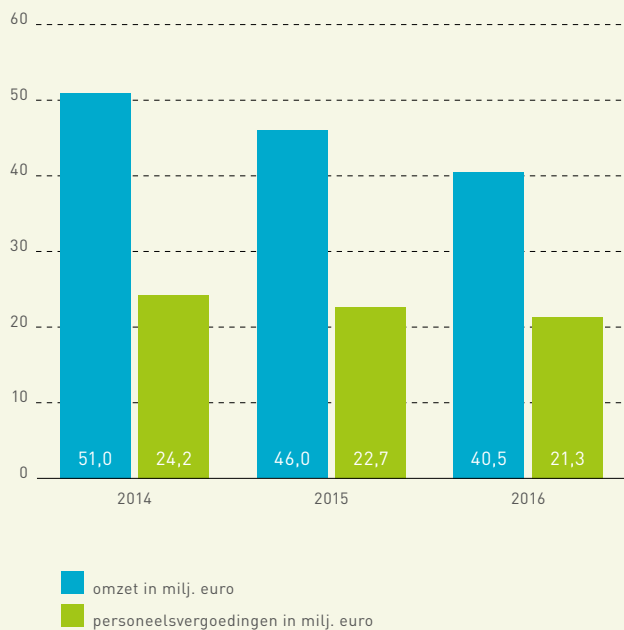
Figuur 1a: bedrijfsorganogram

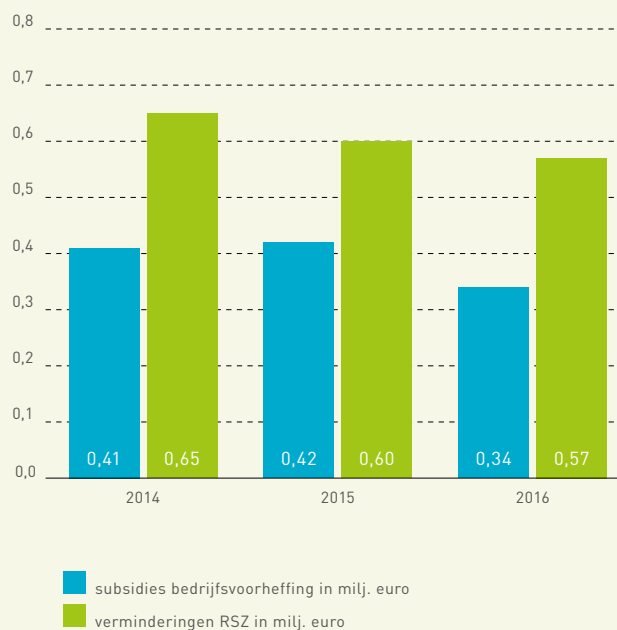
Figuur 1b: vestigingen verkoop

Grafiek 1: Omzet en personeelsvergoedingen

Grafiek 2: Financiële steun van de overheid

Omzet

De omzet liep in 2015 en 2016 verder terug. Om de toekomst van het bedrijf te waarborgen besliste de directie om een herstructurering door te voeren waarbij uiteindelijk in de hele groep 67 functies geschrapt werden.

Financiële overheidssteun

De financiële steun die ETAP in de verslagperiode ontving van de overheid waren tewerkstellingspremies, subsidies van het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) en subsidies voor ecologische investeringen (REG-premie). ETAP ontving subsidies van de overheid in het kader van bedrijfsvoorheffing voor ploegenarbeid, overuren, tewerkstelling van onderzoekers in ontwikkeling en een interprofessionele subsidie. Naast een structurele vermindering van de RSZ werden ook verminderingen toegekend voor oudere werknemers, langdurig werkzoekenden, werknemers uit herstructurerings, jongeren -18 en in het kader van startbaan-overeenkomsten. Alle cijfers in dit duurzaamheidsverslag zijn geconsolideerde cijfers die de volledige ETAP-groep beslaan.

Deugdelijk bestuur

Een goed systeem van deugdelijk bestuur is een noodzaak voor de ontwikkeling van ETAP op lange termijn. Dit houdt een concrete toewijzing van verantwoordelijkheden in op verschillende niveaus: de algemene vergadering, de raad van bestuur, de CEO en het uitvoerend management. Een intern reglement bakent de bevoegdheden af.

- » De raad van bestuur telt 6 leden van wie 3 externe bestuurders en komt 6 maal per jaar samen. De externe bestuurders worden gekozen op basis van complementariteit inzake bekwaamheden, ervaring en kennis waar ETAP nood aan heeft.
- » De CEO rapporteert op regelmatige tijdstippen aan de voorzitter van de raad van bestuur. De voorzitter legt de agenda van de vergaderingen vast en ziet erop toe dat de bestuurders accurate, tijdige en duidelijke informatie ontvangen.
- » Onder leiding van zijn voorzitter evalueert de raad van bestuur regelmatig zijn omvang, samenstelling, zijn prestaties en interactie met het uitvoerend management.
- » De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het algemene beleid. Hij keurt de strategische plannen en begrotingen goed die het uitvoerend management voorlegt en volgt en evalueert de prestaties.
- » De raad van bestuur delegeert het dagelijks bestuur aan het uitvoerend management met uitzondering van de taken die de wet voorbehoudt aan de raad van bestuur en de bevoegdheden die de raad van bestuur volgens het interne reglement voorbehoudt voor zichzelf.
- » Het uitvoerend management is zodanig samengesteld dat het de raad van bestuur kan informeren over alle activiteitsdomeinen, aspecten van operationele leiding en financiële resultaatsevolutie. Het interne reglement voorziet in een uitgebreide informatieplicht van het uitvoerend management aan de raad van bestuur.
- » Het uitvoerend management beoordeelt op regelmatige basis de risico's en bepaalt in welke mate hiervoor maatregelen en/of voorzieningen moeten getroffen worden.
- » De boekhouding van ETAP wordt door een internationaal gereputeerd auditkantoor gecontroleerd.
- » De vennootschap vergoedt de bestuurders en het uitvoerend management op een billijke en verantwoorde wijze.
- » ETAP behoort tot een bedrijvengroep met een 100% familiaal aandeelhouderschap. Jaarlijks organiseren de aandeelhouders een ontmoeting en informatie-uitwisseling met de raad van bestuur en het uitvoerend management. Daarnaast streven de aandeelhouders ernaar om – buiten de formeel-juridische verplichtingen – op regelmatige basis de raad van bestuur en het uitvoerend management te ontmoeten.
- » De aandeelhouders stelden in 2004 een familiaal charter op waarin zij de gedragsregels, normen, waarden en doelstellingen omschrijven voor de familiale groep. In 2012 werd gestart met de actualisering van dit charter met een belangrijke bijdrage van de toekomstige generatie van jonge aandeelhouders.
- » De top drie van de waarden die de aandeelhouders in ETAP en zijn leiding willen terugvinden zijn: continuïteit, innovatie & creativiteit en verantwoordelijkheidszin. Andere belangrijke onderwerpen die in dit charter aan bod komen zijn: de leidende rol van niet-familieleden in het familiebedrijf; carrièremogelijkheden en de vergoedingsregels voor aandeelhouders en hun partners en kinderen; de openheid van het aandeelhouderschap; de financiële verwachtingen van de aandeelhouders, maar vooral een engagement naar de opleiding en vorming van de volgende generatie van aandeelhouders.
- » Ook de regels in geval van een conflict in de context van bedrijf en aandeelhouders worden omschreven.

3 DUURZAAMHEID IN DE KERNPROCESSEN

ETAP streeft als onderneming naar duurzame ontwikkeling op lange termijn. Daarbij houden we een gezond evenwicht in stand tussen economisch rendement, sociale waarden en engagement in de wereld waarin we leven.

Duurzame verlichtingsoplossingen met hoge toegevoegde waarde zijn ons werkterrein. Onze professionele aanpak, flexibiliteit en bezieling voor het verlichtingsvak maken ons tot een betrouwbare partner bij uitstek. Door creativiteit, innovatie en nauwe samenwerking met opdrachtgevers en leveranciers, creëren wij verlichtingsoplossingen die het best beantwoorden aan de wensen en behoeften van onze klanten.

Wij streven naar een gezond rendement op lange termijn. Wij worden daarbij gedreven door het voortdurende zoeken naar concurrentievoordelen en kwaliteitsverbetering en door een sterk kostenbewustzijn. Zo zorgen wij voor toegevoegde waarde voor onze aandeelhouders, en creëren wij ruimte voor investeringen en groei.

Wij rekenen sterk op het engagement van onze medewerkers. Wij helpen hen om hun competenties en prestaties voortdurend te verbeteren, verantwoordelijkheid op te nemen, en actief samen te werken met al hun collega's. Wij bieden hen een uitdagende job, een prettige en veilige werkomgeving, en een eerlijke sociale houding.

Wij verbinden ons ertoe om voortdurend beter te presteren met betrekking tot de vrijwaring van ons leefmilieu. Onze verlichtingsoplossingen munten uit door hun energievriendelijkheid. Onze producten zijn duurzaam en worden gemaakt uit recycleerbare grondstoffen. Wij reduceren systematisch de emissies en de afvalstromen van onze processen.

Wij bouwen aan een win-win relatie met alle partijen die een belang hebben bij ETAP (stakeholders). Uitgangspunten hierbij zijn een ethisch gedrag, goede communicatie en samenwerking in wederzijds respect.

De maatschappij en onze stakeholders

Onze activiteit is ingebed in België en in de lokale samenleving. We streven naar de creatie van lokale werkgelegenheid om aldus de economische groei in de regio te stimuleren. Voor onze internationale en verkoopsoctiviteiten doen we een beroep op lokale werknemers om de band met de lokale gemeenschap te garanderen.

Op het vlak van arbeidsomstandigheden willen wij minstens voldoen aan de wettelijke bepalingen. Eerst en vooral m.b.t. de wetgeving in de landen waar ETAP actief is en de internationale arbeidsstandaard van de Verenigde Naties. Ten tweede m.b.t. permanente bijscholing, waarvoor de vereisten vastgelegd zijn in collectieve overeenkomsten binnen de Belgische industrie.

Wij selecteren onze medewerkers op basis van de aanwezigheid van de voor de taak vereiste competenties. Wij voorzien voor onze medewerkers een basisopleiding bij de aanvang van de tewerkstelling en mogelijkheden tot permanente ontwikkeling. Wij wensen dat medewerkers op alle niveau's in onze organisatie op een respectvolle manier met elkaar omgaan. Elke medewerker heeft jaarlijks een functioneringsgesprek met zijn direct leidinggevende.

Wij tolereren geen discriminatie op basis van geslacht, religie of ras. De Human Resources-afdeling voorziet bemiddelaars die aangesproken kunnen worden als werknemers zich gediscrimineerd voelen of gepest worden.

Wij selecteren leveranciers op basis van objectieve criteria zoals kwaliteit, prijs, technologie en impact op het milieu. We eisen van onze leveranciers dat ze aan de internationale standaarden beantwoorden, in het bijzonder m.b.t. kinderarbeid en dwangarbeid. Voor zover het in onze competentie ligt doen we suggesties en vragen we input aan onze leveranciers om verbeteringen aan te brengen aan hun duurzaamheidsprestatie. We geven kleinschalige en lokale leveranciers een eerlijke kans.

We werken in alle bedrijfsaspecten eerlijk en integer. ETAP voert een strikt anticorruptiebeleid. De financiële dienst screent alle uitgaven en is verplicht om elke verdenking van fraude te melden aan de Raad van Bestuur. ETAP financiert geen politieke partijen of politici. ETAP past het 'vier ogen'-principe toe. Dit betekent dat alle uitgaven en engagementen goedgekeurd moeten worden door een tweede persoon.

ETAP is actief betrokken bij verenigingen binnen de verlichtingsindustrie en draagt bij tot uitstippeling van het beleid in samenwerking met andere leden.

ETAP staat een deel van haar winst af aan projecten die lokale gemeenschappen in ontwikkelingslanden kunnen helpen in hun ontwikkeling.

Een lid van het management heeft de verantwoordelijkheid om dit beleid in de realiteit om te zetten. ETAP verwacht dat elke medewerker mede daarin verantwoordelijkheid neemt.

Veiligheid

Wij voeren een preventief veiligheidsbeleid doorheen het hele bedrijf.

We voldoen aan de Europese richtlijnen en aan de nationale of gewestelijke wettelijke verplichtingen. We beschouwen dit als een minimum vereiste, we willen beter doen. Daarbij hebben we aandacht voor arbeidsveiligheid, gezonde en aangename werkomstandigheden, het leefmilieu en voor psychische en fysieke problemen.

Een lid van het management vertaalt deze politiek op een actieve en dynamische wijze in een 'globaal preventieplan ter bevordering van het welzijn op het werk' in een streven naar continue verbetering. Dit plan definieert concrete doelstellingen over een periode van 5 jaar over o.a.:

- Het voorkomen van ongevallen, lichamelijke letsels of materiële schade
- Het voorkomen van wanorde, gebrek aan hygiëne of mogelijke oorzaken van milieuvervuiling
- Preventief ingrijpen bij gevaarstoestanden of risico's bij het uitvoeren van werken
- Het correct inschakelen, opleiden en begeleiden van eigen medewerkers en externen
- Het creëren van een aangename werkomgeving voor iedereen

Het plan wordt opgevolgd door het comité voor preventie en bescherming op het werk en door de preventieadviseur. Ook de gegevens over verzorgingen, arbeidsongevallen en absentieïsme worden maandelijks opgevolgd.

Kwaliteit

Kwaliteit betekent voor ons:

- Ervoor zorgen dat de klant precies datgene krijgt dat hij verwacht
- Onze werkwijze en resultaten borgen en de doeltreffendheid van het kwaliteitssysteem handhaven
- Onze werkwijze en resultaten voortdurend verbeteren

Door een consequent kwaliteitsbeleid werken we aan de uitvoering van de opdracht die is vastgelegd in onze Missie. Kwaliteit is voor elke afdeling en elke medewerker van ETAP een topprioriteit.

Onze producten voldoen aan alle wettelijke vereisten. Wij verifiëren deze conformiteit voor al onze producten, voor de meerderheid onder toezicht van een erkend organisme.

Ons kwaliteitssysteem op ondernemingsniveau baseren we op de internationale norm ISO 9001 en ISO17025. De concrete uitwerking van dit systeem vindt zijn neerslag in ons Kwaliteitshandboek. Hierin beschrijven we hoe we onze activiteiten in de eerste plaats goed kunnen beheersen, om ze vervolgens op geborgde wijze te verbeteren.

Wij volgen onze processen op via meting en registratie van kritische prestatie-indicatoren (KPI). Een beperkt aantal van deze KPI's worden aan het uitvoerend management gerapporteerd.

Wij rekenen voor de beheersing en verbetering van onze processen op het oplossend vermogen van onze medewerkers. Daarom organiseren we de verwante activiteiten zo dicht mogelijk bij de uitvoering van de processen.

Milieu

Wij verbinden ons ertoe de van kracht zijnde milieuwetgeving strikt na te leven en om voortdurend beter te presteren met betrekking tot de vrijwaring van ons leefmilieu.

We willen dit engagement waarmaken in een driesporenbeleid:

Een eerste spoor is onze **productie-organisatie**:

We willen de milieu-effecten van onze productieprocessen kennen, en wij willen ze door een gepaste registratie systematisch opvolgen.

Een tweede spoor zijn **onze producten**:

- Wij willen de verlichtingswensen van onze klanten steeds invullen in met het laagst mogelijk energieverbruik.
- Wij willen actief meewerken aan het opzetten van systemen voor recyclage van producten die einde levensduur zijn.
- We willen om de 3 jaar een levenscyclusanalyse van een nieuw product uitvoeren teneinde de milieu-impact van het product te kennen over de totale levensduur. De resultaten van deze analyse zijn een input voor de ontwikkelingsstrategie.

Een derde spoor is **het gedrag van onze organisatie en van onze medewerkers**:

- Wij willen onze CO₂-voetafdruk kennen en verkleinen.
- We willen op een verantwoorde manier omgaan met materialen, energie en water.
- We willen onze eigen afvalstromen beheersen met het oog op een maximaal hergebruik.
- We willen onze medewerkers een passende bijscholing geven om hun taken optimaal te kunnen uitvoeren zodat onze beleidsdoelstellingen gehaald worden.

Wij meten onze prestaties m.b.t. de realisatie van dit beleid, en wij analyseren jaarlijks de mogelijkheden om ze te verbeteren. Hierbij stellen we ons milieudoelstellingen en nemen we de acties om deze doelstellingen te bereiken.

De volgende hoofdstukken brengen dit duurzaamheidsbeleid in de praktijk, met concrete acties en meerjarenresultaten.

4 VISIE OP PRODUCTONTWIKKELING

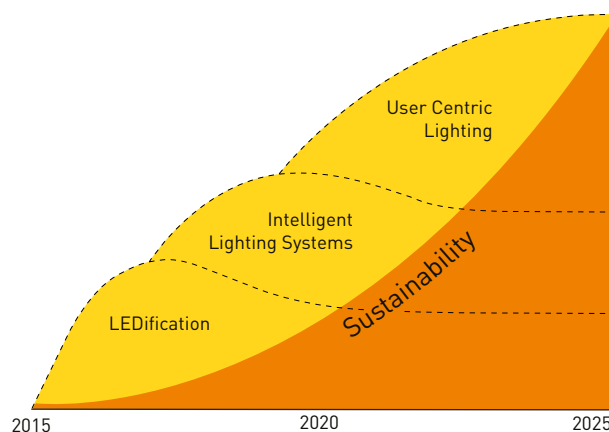
ETAP schrijft zich in in de productstrategie zoals gedefinieerd op het niveau van de Europese verlichtingsfederatie Lighting Europe. We zien drie golven die elkaar opvolgen:

De eerste golf is de "ledificatie": het ter beschikking stellen van alle applicaties in ledverlichting. ETAP realiseerde in 2016 al nagenoeg 2/3 van zijn omzet via led en heeft intussen de volledige ledificatie bereikt voor zijn product portfolio.

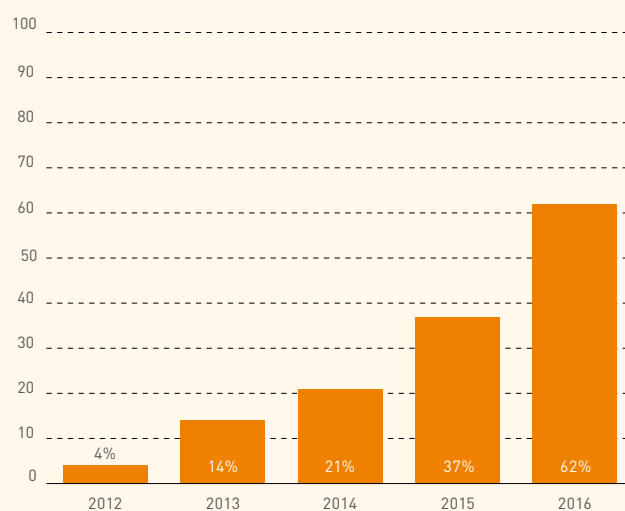
De tweede golf is "intelligente verlichting": ook daar is ETAP goed op weg met zijn eigen lichtregelsysteem Excellum2. Het systeem, dat zelf ontwikkeld is, is actief bij tientallen klanten en het is een groeiende activiteit.

De derde golf is 'human centric lighting', of licht voor mensen.

Parallel met deze golven zien we een grote beweging naar duurzame verlichting, geschikt voor een circulaire economie.

Grafiek 3: Aandeel van ledarmaturen in het ETAP productportfolio

Duurzame verlichting is wellicht hoe we de ETAP-oplossingen best omschrijven. Ze zijn gebaseerd op 3 pijlers:

- Licht voor mensen (human centric lighting)
- Licht voor een circulaire economie
- Ontzorging van de klant

Human centric lighting

- ETAP staat in de eerste plaats voor ergonomische verlichting: licht om beter te zien, om efficiënter te werken en de omgeving als aangenaam te ervaren. De ETAP-oplossingen voldoen minstens aan de Europese normen voor binnenverlichting en noodverlichting.
- ETAP is ervan overtuigd dat mensen efficiënter werken en zich beter voelen bij hoge verlichtingsniveaus, op voorwaarde dat de lichtrichting goed beheerst is en verblinding wordt vermeden.
- ETAP biedt verlichtingsoplossingen waarbij de kleur van het licht gedurende de dag kan variëren naargelang de toepassing en de wensen van de gebruikers. Deze oplossingen houden rekening met de beschikbare kennis over de impact van de lichtkleur op het biologisch systeem van de mens.
- De ETAP oplossingen voor noodverlichting zijn uiterst betrouwbaar, een noodzaak voor een veilige situatie.

Licht voor een circulaire economie

- ETAP gaat voor circulariteit, gericht op eindeloos gebruik en hergebruik van materialen en producten. Dit kan door vervanging van componenten die einde levensduur of technologisch achterhaald zijn, of door hergebruik van de producten of delen daarvan in dezelfde of in een andere toepassing.
- Dankzij uitstekend thermisch en elektrisch ontwerp hebben de ETAP-producten een extreem hoge lumenbehoudsfactor en een zeer hoge verwachte levensduur. Metingen door het onafhankelijk instituut Laborelec bevestigen dit.
- ETAP gelooft dat productontwerp voor circulariteit zal leiden tot meer efficiëntie: modulair ontwerp leidt tot onderhoudsgemak, gemakkelijke actualisatie van producten en tot een reductie van voorraden en verspilling.
- ETAP verwerkt de producten die einde levensduur zijn via het lidmaatschap van sectorgebonden organisaties in alle landen waar het actief is. De ETAP-producten zijn gemakkelijk te disassembleren en de restfracties laten zich makkelijk scheiden.
- Kunststof afval, elektronisch afval en batterijafval zijn een zorgpunt, omdat deze materialen in de praktijk moeilijk te recyclen zijn. ETAP volgt van nabij de evolutie van de recyclagetechnologie om optimale ontwerpkeuzes te kunnen maken. Intussen beperken we het afval zoveel mogelijk door bewust te kiezen voor producten met een lange levensduur. Tegelijkertijd streven we ernaar elke verlichtingsoplossing te realiseren met zo weinig mogelijk producten.

Ontzorging van de klant.

- ETAP heeft een uitstekende kennis van verlichtingstechniek en verlichtingstoepassingen. Tijdens bezoeken aan ETAP krijgen klanten zoveel mogelijk inzicht in de diverse aspecten van goede verlichting.
- ETAP ontwerpt de verlichtingstoepassing voor de klant en berekent verlichtingsniveaus, luminanties en energieverbruik. ETAP garandeert conformiteit met de veiligheidsnormen, toepassingsnormen en normen voor energieprestaties. Indien nodig ontwerpt ETAP klantspecifieke producten.
- ETAP helpt zijn klanten om financieringsoplossingen te vinden.
- ETAP biedt zijn klanten een volledige indienstelling van de lichtregelsystemen en ETAP staat ter beschikking voor alle probleemverhelping tijdens de installatie van zijn producten.
- ETAP biedt 'Licht als een dienst' (LAAS) waarbij het instaat voor ontwerp, installatie, onderhoud en ontzorging van de verlichting.

State of the art technologie

Met ledverlichting kunnen we intussen rendementen realiseren die dubbel zo hoog zijn als deze van de beste fluorescentieverlichting. ETAP integreert de best beschikbare leds in zijn verlichtingsproducten, en stuurt die leds aan met voedingen met een hoog rendement en een hoge arbeidsfactor. Voor veeleisende toepassingen integreert ETAP industriële ledvoedingen om aldus de levensduur van de producten te verlengen. Tegelijkertijd blijft de aandacht voor een beheersing van de temperaturen in de leds, hetgeen resulteert in extreem hoge lumenbehoudsfactoren.

Gecertificeerde productkwaliteit

ETAP's bekommernis voor kwaliteit komt onder andere tot uiting in onze consequente ENEC-certificatie. Dit label geeft een extra externe check naar conformiteit aan de wettelijke normen. Onze visie is ondersteund door onze eigen diverse wetenschappelijke referentiebronnen. Zo publiceren we geregeld technische dossiers over leds, noodverlichting en andere aspecten van verlichting. De combinatie maakt onze visie origineel en verleent ze een eigen waarde.

Samenwerking

ETAP werkt ook actief mee binnen Lighting Europe (Europese Verlichtingsfederatie) en via Agoria (de federatie van de technologische industrie in België) leveren we bijdragen bij het opstellen van regelgeving (bijvoorbeeld de energieprestatierichtlijn, EPR). Ook werken we samen met universiteiten en wetenschappelijke instituten. In 2015 en 2016 werkte ETAP onder meer mee aan volgende projecten:

- **Secondos** (Smart electro-optical components for the direction of solid-state light), een project van de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel rond de toepassingsmogelijkheden van vloeibare kristallen als component voor lichtverdeling;
- **iOLED**, een project van de Odisee-hogeschool (Universiteit Leuven) rond de toepassing van oleds in algemene verlichting;
- **Het Tetra-project** 'Impact van daglichtregelsystemen op ontwerp en renovatie van schoolgebouwen' van de Odisee-hogeschool (Universiteit Leuven);
- **CycLED**, een onderzoeksproject van Nottingham Trent University rond duurzaam gebruik en hergebruik van metalen in ledcomponenten.

5 KLANTENTEVREDENHEID

Klantentevredenheid is een belangrijk element in onze strategie. Om de klantentevredenheid te meten, hebben we zowel informele als formele instrumenten. De meer informele input komt via ons uitgebreide verkoopnetwerk: onze verkopers staan dagelijks in contact met de klant en behandelen naar best vermogen alle vragen en lossen kleine problemen op.

Daarnaast hebben we twee formele kanalen:

- Ten eerste ons systeem om klachten op te vangen. Elke formele klacht van een klant wordt doorgestuurd naar de relevante afdeling en nadat het probleem is opgelost, wordt ook een feedback aan de klant gegeven. De behandeling van klachten is volledig beschreven in het ETAP ISO 9001-kwaliteitsysteem. Jaarlijks wordt ook een overzicht van de structurele klachten voorgelegd aan de raad van bestuur. Het is een belangrijk instrument om de organisatie bij te sturen waar nodig.
- Ten tweede een klantenbevraging. Die gebeurt om de 3 jaar in functie van de strategische planningsoefening die ETAP uitvoert. We peilen naar de parameters waarin we als organisatie willen uitblinken en het verschil willen maken met onze concurrenten. Het betreft kwaliteit en afwerking, technische prestatie, innovatie en design. De resultaten van de enquête worden binnen de organisatie verspreid. Elke afdeling is verantwoordelijk voor de opvolging van de resultaten binnen zijn activiteitsdomein.

In 2015 is een klantentevredenheidsanalyse uitgevoerd. We zien dat de resultaten grotendeels stabiel blijven t.o.v. de enquête uitgevoerd in 2011. Onze voornaamste actiepunten zijn het opkrikken van naambekendheid op de Duitse markt en ons stevig positioneren als een aanbieder van innovatieve ledverlichting. Dit laatste heeft veel te maken met de nog jonge ledmarkt waar veel nieuwe producenten zich op de markt begeven. De resultaten van deze klassiek afgenomen enquête worden echter met de jaren minder relevant, omdat minder respondenten deelnemen. De partij die voor ETAP de opdracht uitvoert, merkt op dat dit een gegeven is in de markt. We hebben dan ook beslist bij de volgende klantentevredenheidsanalyse een andere aanpak te hanteren om een meer representatief zicht te verkrijgen. Een nieuwe aanpak wordt samen met onze partner besproken.

HET LICHTPAVILJOEN

UITGELICHT | ETAP ACADEMY

Op geregelde tijdstippen organiseert ETAP ETAP Academy. Medewerkers worden zo betrokken bij exponentiële technologische ontwikkelingen en transformaties.

Externe of interne sprekers komen aan het woord en nadien is er tijd voor een nabespreking, mét hapje en drankje.

In 2016 werden bv. 2 sessies georganiseerd met externe sprekers - eentje over 'het meten van performantie in organisaties' en één in het kader van het thema 'verandering'.

ETAP stimuleert de actieve betrokkenheid van zijn medewerkers. Verschillende aspecten dragen daartoe bij: goede werkomstandigheden, verantwoordelijkheid in het werk en mogelijkheden tot zelfontplooiing. We meten onze prestaties op dit vlak in een driejaarlijks tevredenheidsonderzoek.

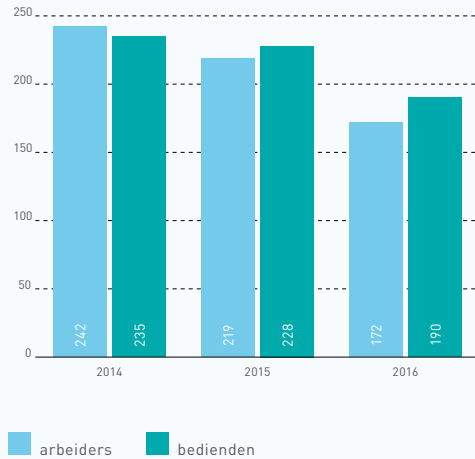
In 2014 voerden we het 3-jaarlijks tevredenheidsonderzoek uit bij onze werknemers.

In de resultaten van 2014 zagen we over gans de lijn een significante verbetering t.o.v. van de 2011 enquête. Dit betekende dat de initiatieven rond leiderschap, transparantie, autonomie in het werk, communicatie, werkplaats... hun vruchten hadden afgeworpen. (zie vorig duurzaamheidsverslag) De algemene boodschap die we uit de bevraging onthielden was vooral: we zijn op de goede weg, laat ons verder bouwen.

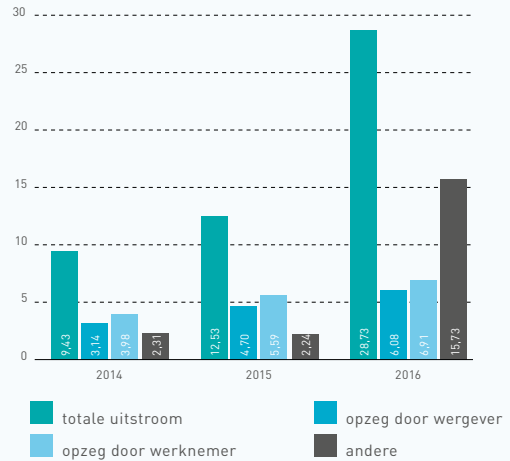
De aandachtspunten die duidelijk werden waren van diverse aard, wat ons deed besluiten te werken op afdelingsniveau. Per afdeling werden de resultaten doorgesproken, met ondersteuning van een coach of HR. Tussen leiding en team werden afspraken gemaakt die de tevredenheid specifiek op de afdeling kon vergroten. Daar waar nodig werd door HR en het uitvoerend management ondersteuning geboden bij de gedefinieerde acties.

ETAP heeft tot heden telkens gekozen voor een brede kwantitatieve bevraging, die enkel een cijfermatige analyse bracht. Voor de toekomst zijn we op zoek naar een nieuwe en frequentere manier van bevraging die toelaat de juiste nuances te brengen.

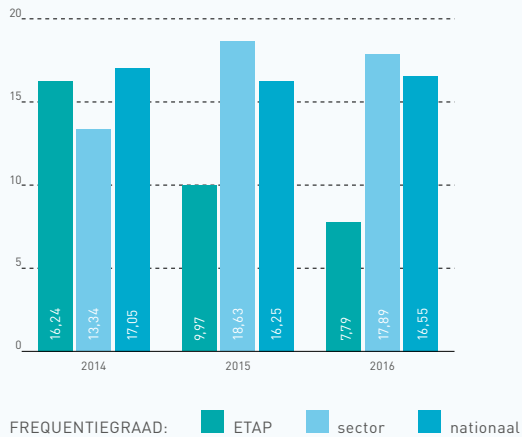
Grafiek 4: Populatie ETAP

Grafiek 5: Personeelsverloop

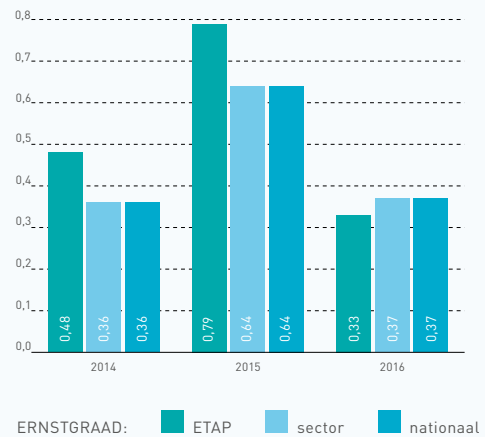

Grafiek 6 en 7: Arbeidsongevallen ETAP (frequentie- en ernstgraad)

FREQUENTIEGRAAD: ETAP sector nationaal

* nationale en sectorcijfers voor 2014 waren bij het ter perse gaan nog niet bekend

ERNSTGRAAD: ETAP sector nationaal

* nationale en sectorcijfers voor 2014 waren bij het ter perse gaan nog niet bekend

Veiligheid

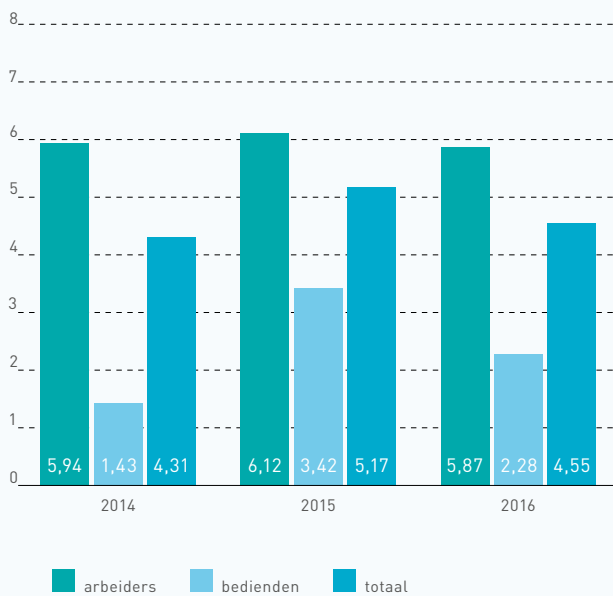
In grafiek 6 wordt de frequentiegraad van arbeidsongevallen aangegeven (aantal arbeidsongevallen x 1.000.000 gedeeld door aantal uren blootstelling). De ernstgraad van een arbeidsongeval (*grafiek 7*) wordt berekend door het aantal verloren werkdagen te vermenigvuldigen met 1.000 en te delen door het aantal uren blootstelling. De frequentie van de arbeidsongevallen bleef in 2015 en 2016 duidelijk onder het sectorgemiddelde. De ernstgraad was hoger dan het sectorgemiddelde in 2015, beneden het sectorgemiddelde in 2016.

De leden van het CPBW (Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk) werken samen met de preventieadviseur jaaractieplannen uit om veiligheid onder de aandacht te brengen en het aantal arbeidsongevallen terug te dringen.

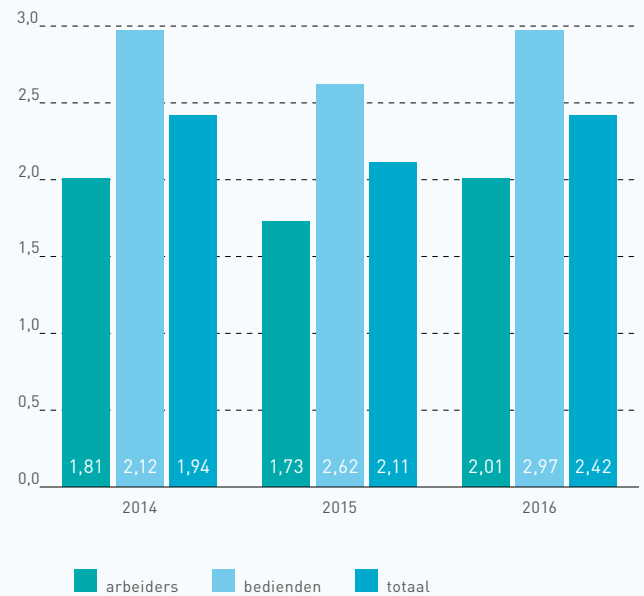
Zo brengt Operations de veiligheid in kaart via een zgn. 'veiligheidskruis'. Elke sectie kleurt dagelijks een vakje groen (dag zonder ongeval), geel (dag met ongeval zonder werkverlet) of rood (dag met ongeval met werkverlet). Doel is het thema veiligheid binnen elke afdeling zichtbaar te maken – en uiteraard zo vaak mogelijk een ongevalvrij, groen kruis te halen.

Een greep uit andere acties gedurende de voorbije twee jaren: regelmatige veiligheidsrondgangen in de afdelingen; toolboxes met veiligheidsthema's; themaborden in de productieafdelingen; updates van machinevoorschriften. Deze acties hadden een belangrijk effect, zoals te merken is in de grafieken.

Grafiek 8: Ziekteverzuim ETAP, totaal percentage van te presteren uren

Grafiek 9: Opleidingsinspanning t.o.v. totaal aantal gepresteerde uren in %

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is in 2015 en 2016 duidelijk verhoogd t.o.v. de voorgaande jaren.

Het blijft de ambitie van ETAP om het ziekteverzuim structureel te verminderen. Daartoe werd in samenwerking met de sociale partners een transparant ziekteverzuimbeleid opgesteld: een protocol, informatie aan de medewerkers (mondeling en schriftelijk), een externe opleiding voor de leidinggevenden, afspraken met betrekking tot medische controle, uitvoerige informatie op de Ondernemingsraad, het CPBW en de syndicale vergadering; en het gebruik van informatieborden.

Afspraken op het vlak van gezondheid en veiligheid worden enerzijds in de CAO's van de Paritaire Comités 111 en 209 gemaakt. Anderzijds worden in de onderneming bindende afspraken gemaakt in de Ondernemingsraad en/of het CPBW. Het volledige personeelsbestand is hierin vertegenwoordigd.

Opleiding

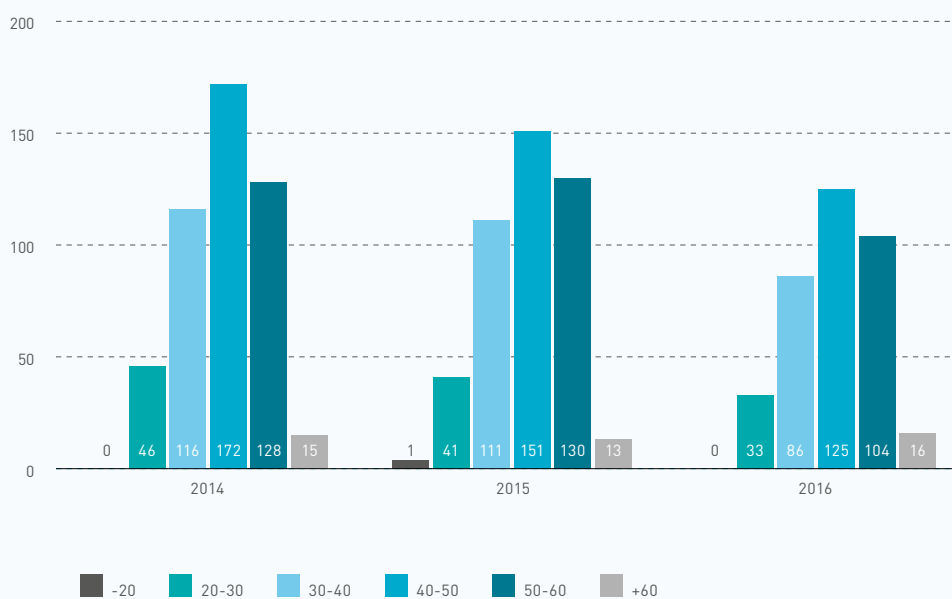
In de Belgische CAO 2013-2014 werd voor de arbeiders (paritair comité 111) en voor de bedienden (paritair comité 209) vastgelegd dat de opleidingsinspanningen verhoogd worden van 1,6% in 2013 tot 1,7% in 2014. Het percentage omvat het aandeel van opleiding in de totale arbeidstijd op jaarbasis. In 2015 werd deze doelstelling ruim overschreden, in 2016 werd ze voor de productiemedewerkers niet gehaald.

Met de lancering van de ETAP Academy wil ETAP complementair bijdragen aan de kennis van onze medewerkers. In 2016 werden 2 sessies georganiseerd met externe sprekers

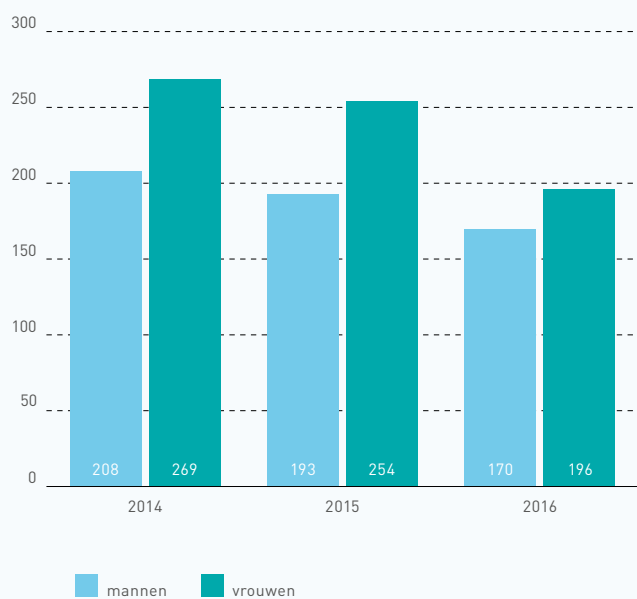
- 19 april, thema: "het meten van performantie in organisaties", met Geert Scheipers van Delaware en Dr. Yves Breysen van het Jesse ziekenhuis.
- 28 september, thema: "Veranderingen omarmen en disruptief denken", met Saskia Van Uffel, CEO van Ericsson België.

Alle medewerkers hebben jaarlijkse een functioneringsgesprek met hun rechtstreeks leidinggevende. Tijdens dit gesprek komen het functioneren zelf, de ontwikkeling van competenties en de mogelijkheden voor loopbaanontwikkeling aan bod.

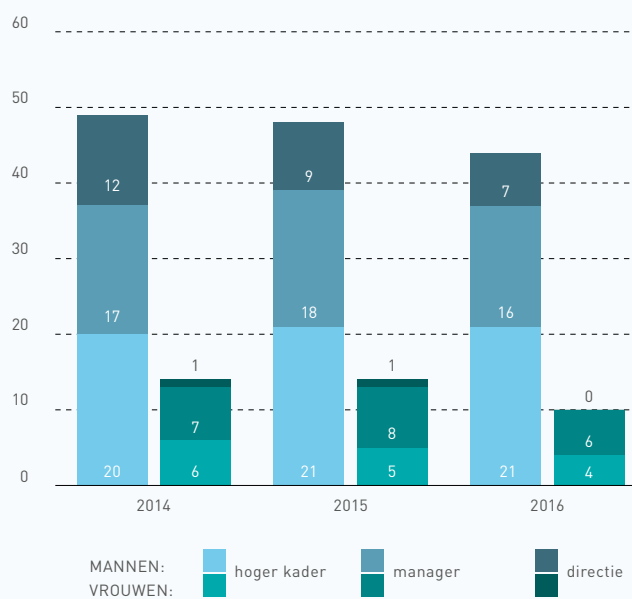
Grafiek 10: Leeftijdverdeling werknemers ETAP

Grafiek 11: Verdeling man/vrouw

Grafiek 12: Verdeling man/vrouw - hoger kader/management/directie

7 DIALOOG MET STAKEHOLDERS

UITGELICHT | VERANKERD IN MALLE

Sinds ETAP zijn hoofdzetel in Malle vestigde, hebben we ons bewust ingebed in het sociaal-economische weefsel van de gemeente. Als lid van de vzw Bedrijvenpark Malle werkt ETAP mee aan initiatieven om de kwaliteit en de duurzaamheid van het Bedrijvenpark te bevorderen, zowel op economisch, sociaal als ecologisch vlak. Als lid van de beheerraad is onze personeelsdirecteur mee verantwoordelijk voor het organiseren van netwerkmomenten tussen de verschillende bedrijven in Malle. Thema's in 2013-2014 waren onder meer eco-mobiliteit en afvalverwerking.

Communicatie met onze klanten, leveranciers, medewerkers en aandeelhouders is voor ETAP belangrijk, ook in de context van duurzaamheid.

De gegevens voor het rapport 2015-2016 werden volgens de standaardprocedure verzameld.

De moeilijkheden voor ETAP in 2016 (herstructurering, problematische implementatie van het nieuwe ERP-pakket) doorkruisten echter de goede orde van de opmaak van het Duurzaamheidsrapport.

De opmaak van het rapport startte laattijdig en is nog niet in de nieuwe format van de GRI4. Zo ontbreekt de materialiteitsindex in het verslag nog volledig. De organisatie moet daar nog belangrijke keuzes vastleggen en moet van de materialiteitsindex een werkpunt maken.

Er werd ook geen echte brede stakeholdersdialoog georganiseerd rond dit rapport, maar ETAP wil rekening houden met de vraag van enkele stakeholders om deze verslaggeving meer dynamisch en aansprekend te maken.

In november 2017 zijn we, in overleg met Agoria, gestart met de studie van de vernieuwde richtlijn. In de loop van 2018 zullen wij de keuzes mbt de materialiteitsindex maken en onderbouwen en "mappen" : wat is de impact op medewerkers, andere stakeholders, leefmilieu, en op de business. Hoe kunnen we de impact meten en welke acties kunnen we nemen om een positieve bijdrage te leveren of de impact te verkleinen.

UITGELICHT | LICHT ZONDER GRENZEN

Als het om duurzame verlichting gaat, durft ETAP al eens de grens oversteken. In 2014 nam ETAP een participatie in Energy Kiosks CVBA, een organisatie van de vzw Solar zonder Grenzen die zonnekiosken installeert in een aantal West-Afrikaanse landen (onder meer Togo). In een zonnekiosk kunnen bewoners goedkoop ledlampen huren en diezelfde lampen ook opladen met zonne-energie. Energy Kiosks levert betaalbare en kwalitatieve verlichting in regio's zonder algemene nutsvoorzieningen, waar de bevolking doorgaans aangewezen is op ongezonde olielampen. De productie van de lamp en de uitbating van de zonnekiosken stimuleert bovendien de lokale tewerkstelling. In 2012 hielp de ETAP-ontwikkelingsafdeling bij het ontwerp van een ledlamp gebaseerd op een kalebas en die werkt op zonneenergie. Het project was een groot succes, maar de levensduur van de kalebaslampen was te beperkt. Daarom hebben de ETAP Ingenieurs opnieuw gewerkt aan een nieuw, geoptimaliseerd ontwerp (een lang ontwikkeltraject in de avonduren voor de betrokken ontwikkelaars). Het resultaat is een duurzame en veelzijdige lamp die makkelijk kan worden bevestigd aan allerlei meubels en voorwerpen (zelfs aan je hoofd).

In september 2015 nam Ward De Ketelaere van het ETAP Ontwikkelingsteam deel aan een 9-daagse studiereis om het project van dichtbij te bekijken en de nieuwe lamp aan de lokale medewerkers voor te stellen. De kosten voor deze inleefreis werden door velen gedragen : de reis is betaald door ETAP, de medewerkers sponsorden met de opbrengst van een leuke ijsverkoop, en Ward bracht "zijn tijd" in. Bij terugkomst bracht Ward verslag uit van zijn Togolese studiereis voor alle belangstellenden. ETAP-ingenieurs werken actief mee aan de ontwikkeling en update van deze ledlamp.

De ETAP-aandeelhouders zijn er van overtuigd dat grote contrasten in ontwikkeling en welvaart in de wereld op termijn nefast zijn voor iedereen, ook voor ondernemers in het westen. Daarom verleent ETAP zijn steun aan relevante projecten, zowel financieel als op andere manieren.

Om deze visie structuur te geven richtten de aandeelhouders in 1990 de Stichting Gillès op. Deze stichting krijgt jaarlijks 1 procent van de winst vóór belastingen van de ETAP-groep. Daarnaast kan de stichting putten uit de opbrengsten van een fonds en uit giften van derden. Het jaarlijkse budget bedraagt hierdoor zo'n 300.000 euro. De Stichting Gillès financiert – kleinschalige – projecten in ontwikkelingslanden die de autonomie van de lokale bevolking op lange termijn verhogen. In bredere zin toetst ETAP alle projecten die het steunt aan de duurzaamheidsfilosofie van het bedrijf: een bekommernis voor duurzaamheid, continuïteit en betrouwbare structuren. In 2015-2016 ging het onder meer over de volgende projecten:

Ontwikkelen van een nieuwe ledlamp voor Solar zonder Grenzen. (zie ook blz. 30)

Fair Trade. Sinds 2009 schenkt ETAP in het restaurant, de personeelskantine en de kantoren Fair Trade koffie.

Prijzenpolitiek ngo's. De voorbije jaren kende ETAP een korting toe in een aantal verlichtingsprojecten voor ngo's. De beslissingsbevoegdheid om dit te doen ligt bij het uitvoerend management en wordt per project bekeken.

Technokids. Dit initiatief van Agoria en AP Hogeschool Antwerpen wil technologisch onderwijs promoten door kinderen in bedrijven kennis te laten maken met technologie. Zo konden een 20-tal jongens en meisjes uit het vijfde en zesde leerjaar een dag hun technologisch talent ontdekken bij ETAP.

MANDATEN BESTUURDERS

ETAP levert verder een belangrijke maatschappelijke bijdrage via zijn aandeelhouders, bestuurders en management.

Mandaten in non-profit ten kosteloze titel uitgevoerd

- Christ'l Joris is gemeenschapsvoorzitter van Rode Kruis-Vlaanderen, ondervoorzitter van de Wolkammerij nv (sociaal incubatiecentrum) en voorzitter van de Stichting Gillès. Daarnaast is ze voorzitter van het Fonds Manickam, beheerd door de Koning Boudewijnstichting en lid van de Adviesraad van de Koning Boudewijnstichting.
- Anne-Marie Joris en Jean De Cannière zijn bestuurders in de Stichting Gillès.
- Anne-Marie Joris is bestuurder bij Fairtrade Belgium (voorheen Max Havelaar).
- Philippe Lambrecht is bestuurder bij Rode Kruis-Vlaanderen

ETAP is ook actief in werkgeverskringen om een correcte vertegenwoordiging mee te bewerkstelligen voor de bedrijven en om onze missie in deze fora uit te dragen.

- Christ'l Joris is voorzitter van Agoria (tot mei 2016) en lid van het directiecomité van het VBO.
- Anne-Marie Joris is lid van het sociaal comité van Agoria en lid van het adviescomité Agoria Antwerpen-Limburg en vanaf mei 2016 lid van de raad van bestuur van Agoria. Zij is bestuurslid bij Flanders Synergy, welke tot doel heeft organisaties te helpen groeien van een traditioneel georganiseerde naar een innovatieve arbeidsorganisatie.

Vanuit het management neemt ETAP volgende mandaten waar:

- Lidmaatschap van de Executive Board van Lighting Europe, dat de Europese verlichtingssector vertegenwoordigt.
- Lidmaatschap van de raad van bestuur van Lightrec (deel van Recupel) en van het BIV (Belgisch Instituut voor Verlichting).
- Lidmaatschap van de raad van bestuur van de NVFN (Nederlandse Vereniging voor Noodverlichting) en Lightrec in Nederland.
- Lidmaatschap SOLG (Stichting Onderzoek Licht en Gezondheid) en NLA (Nederlandse Lichtassociatie).
- Lidmaatschap van het Sociaal Regionaal Comité van Agoria, en lid van de Adviesraad van FTMA en VIBAM (opleidingsfondsen van Agoria).
- Lidmaatschap van de adviesraad van ANTTEC (opleidingscentrum van de technologische industrie).

Andere mandaten

- Christ'l Joris is censor bij de Nationale Bank van België en bestuurslid bij GIMV nv.
- Anne-Marie Joris is lid van de raad van bestuur van Uitgeverij Averbode.

UITGELICHT | DAKISOLATIE

In 2015 werd het dak van de oudere productieruimtes langs de buitenzijde geïsoleerd. Een belangrijke investering, die resulteert in een aangename binnenklimaat en een forse energiebesparing.

Impact van de producten

Energieprestatieparameters (EPP)

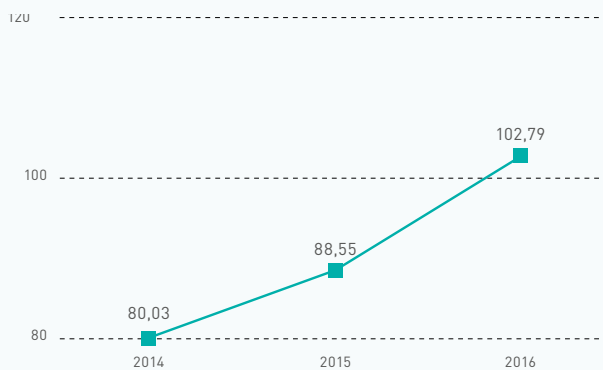
Om een indicatie te geven hoe ETAP bijdraagt aan energiebesparing bij zijn klanten zijn drie "energieprestatieparameters" (EPP) ontwikkeld.

De **EPP verlichting** geeft de gemiddelde specifieke lichtstroom (lumen per Watt) voor de verkochte verlichtingsarmaturen. De voortdurende stijging van de EPP verlichting heeft alles te maken met de opmars van ledverlichting. Leds hebben de fluorescentielamp verdrongen als standaard lichtbron voor algemene verlichting. Het aandeel van ledarmaturen in de totale verkoop blijft dus jaar na jaar stijgen. Bovendien neemt ook de performantie van de leds nog toe. Gevolg is dat we ons bestaande ledgamma regelmatig updaten, zodat de specifieke lichtstroom nog stijgt. Dankzij de leds worden onze armaturen dus nog steeds energie-efficiënter.

De **EPP controls** is indicatief voor de besparing die al onze klanten samen op 1 jaar tijd realiseren door onze controlesystemen te combineren met onze armaturen. De parameter geeft het aandeel van onze armaturen weer dat direct verbonden is met een lichtregelsysteem of een sensor.

Doelstelling 2020: 130 lm/W

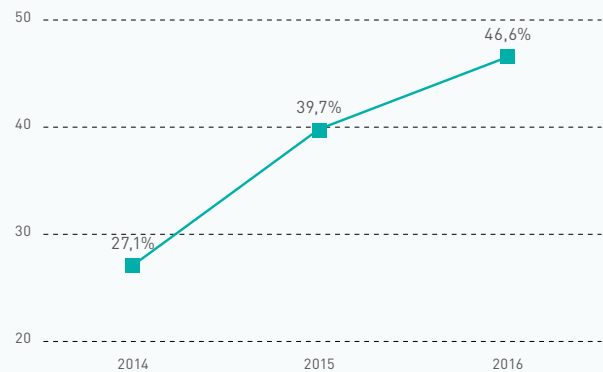
Grafiek 13: EPP verlichting

■ lm/W lineaire trendlijn data

Doelstelling 2020: 50%

Grafiek 14: EPP controls

■ CO₂-equivalente besparing in ton

De EPP noodverlichting bestaat uit 2 delen. EPP verlichting geeft het aantal kWh/m² (waarbij m² het aantal vierkante meter aanduidt dat door het toestel verlicht wordt) dat onze toestellen in waakttoestand consumeren. De EPP signalisatie in kWh/m (waarbij m de herkenningafstand aanduidt) geeft het verbruik voor alle signalisatieapplicaties die we verkopen. Beide getallen worden gerefereerd t.o.v. het cijfer van 2007, zodat we de verbetering kunnen volgen over de jaren heen. De aanhoudende daling in EPP noodverlichting heeft eveneens te maken met het grotere aandeel ledproducten in onze verkoop. Het effect is groter voor verlichting dan voor signalisatie.

Impact van de productieprocessen

In voorgaande duurzaamheidsverslagen brachten we verslag uit over de acties die het verbruik van aardgas en elektriciteit deden dalen, met als rechtstreeks gevolg ook de daling van emissies (koolstofdioxide en andere).

Het is de ambitie van ETAP om het energieverbruik verder te doen dalen. Een nauwkeurige energieaudit in 2015 is het vertrekpunt om becijferde doelen te stellen en verdere acties uit te werken.

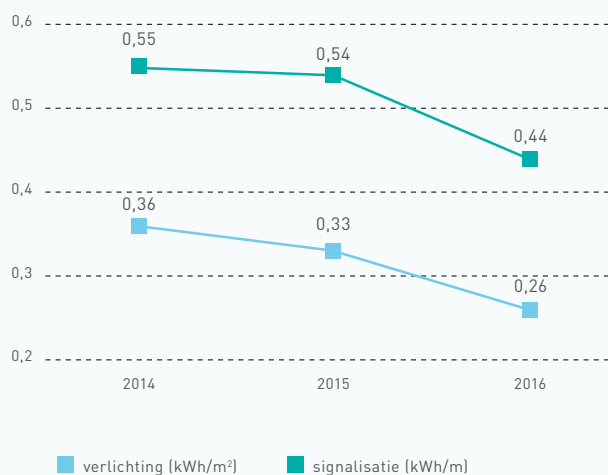
De isolatie van het dak van de productieafdeling, een procedure rond de aanpak van persluchtlekken, en relighting van grote delen van de productiehallen hadden ook duidelijk een effect zoals kan blijken uit de geactualiseerde grafieken.

Voor het dalen van het water- en gasverbruik zitten we mooi op schema van het plan voor 2020. In de volgende jaren zal de focus op elektriciteitsverbruik gelegd worden.

Voor elektriciteit maakt ETAP sinds 2010 gebruik van 100% hernieuwbare stroom van waterkrachtcentrales.

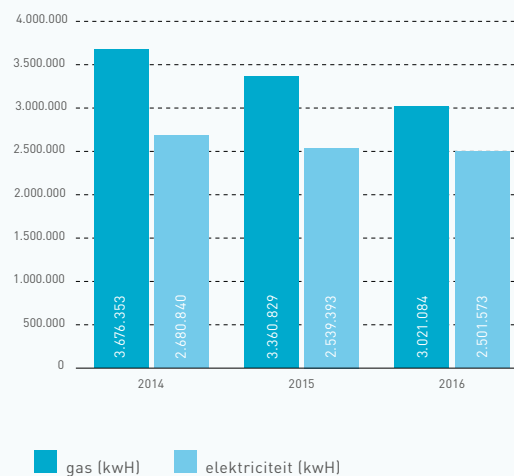
Doelstelling 2020: ¹
 Verlichting: 0,14 kWh/m²
 Signalering: 0,39 kWh/m

Grafiek 15: EPP noodverlichting

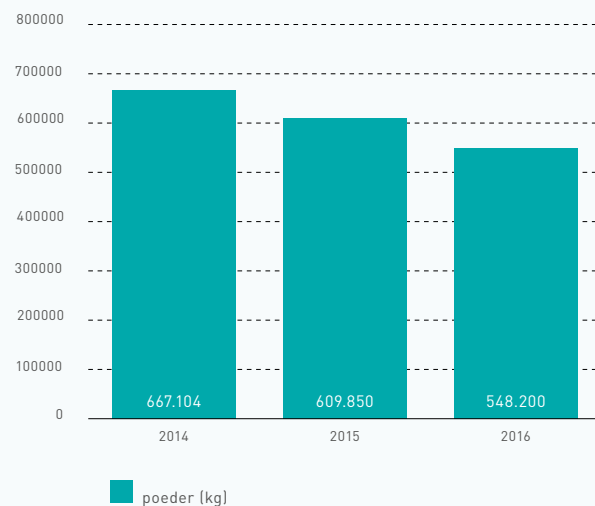

Doelstelling 2020:
 Elektriciteit: 3 GWh
 Gas: 2,1 GWh

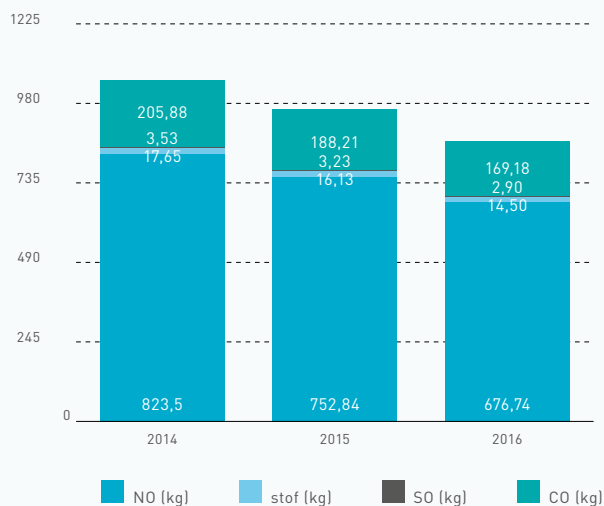
Grafiek 16: Energieverbruik voor gas en elektriciteit

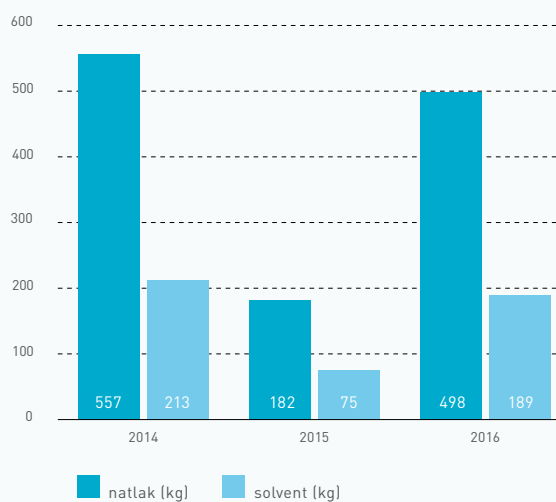
Grafiek 17: CO₂-emissies

Grafiek 18: Andere dan CO₂-emissies

Grafiek 19: Verbruik van solvanten

1. referentie = buitentemperaturen en productievolume 2014.

Cijfers en tabellen

Water

Leidingwater wordt bijna uitsluitend aangewend voor sanitaire doeleinden. De minieme volumes procesafvalwater kunnen zonder interne zuivering geloosd worden in het riool.

Grondwater wordt alleen nog verbruikt voor de spui van de koude-warmteopslaginstallatie (kwo).

Het verder terugdringen van het waterverbruik blijft een belangrijk punt.

Materiaal en grondstoffen

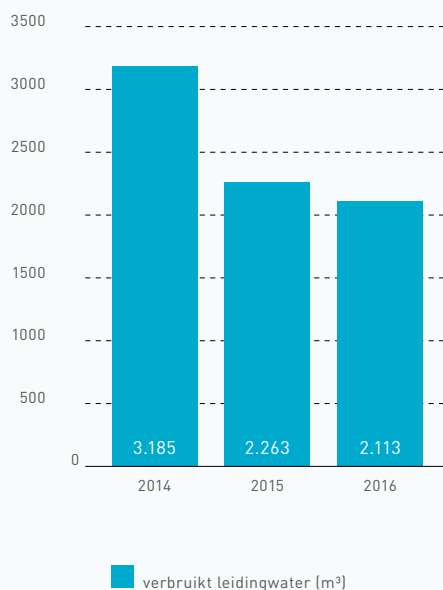
Staalplaat, aluminium en verf blijven de belangrijkste grondstoffen in onze productieprocessen. Door de transformatie naar ledverlichting zien we wel een verschuiving naar meer elektronische componenten (zie ook blz. 31). Daardoor daalt het aandeel van aluminium (reflectoren). Ook de economische omstandigheden hebben uiteraard een invloed op het verbruik. Alle nieuwe producten worden geschilderd met poederlak (stopzetting EC), waardoor het verbruik van poederlak stijgt. ²

Afval

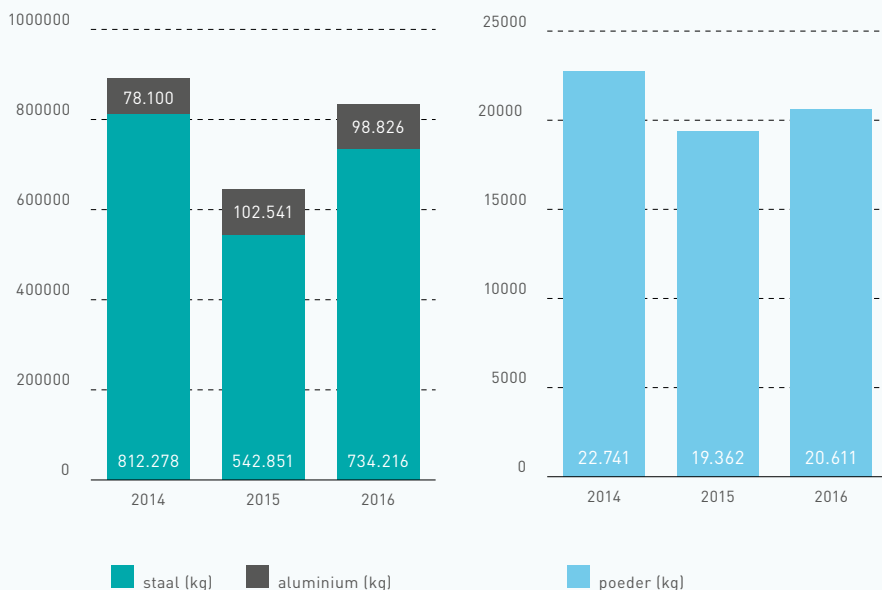
De productie van verlichtingsarmaturen genereert voornamelijk staal- en aluminiumafval, alsook verpakkingsafval in de vorm van karton en plastic. Alle afval wordt gesorteerd in een 50-tal verschillende fracties en opgehaald en behandeld door erkende verwerkers.

Doelstelling 2020: 1900 m³ ²

Grafiek 20: Totale waterverbruik

Grafiek 21 en 22: Verbruik van materiaal en grondstoffen

2. referentie = gemiddeld productievolume 2015-2016

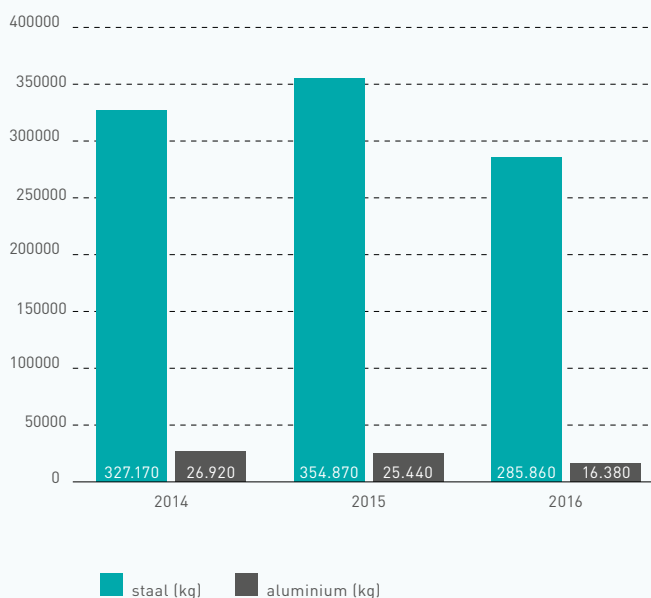
Bij de ontwikkeling en de introductie van nieuwe producten wordt er zo veel mogelijk naar gestreefd om in de verschillende afdelingen een productie- en logistieke methode toe te passen met een zo klein mogelijke hoeveelheid afval, om zo aan afvalpreventie te doen. Een voorbeeld daarvan is de palletverpakking bij grotere orders. Daarbij zijn de armaturen niet volledig individueel verpakt, maar in pakket, wat de hoeveelheid verpakkingsafval drastisch verkleint.

De verhoging van de efficiëntie van metaalverbruik blijft een belangrijk aandachtspunt. Het afval in staal en aluminium daalt niet alleen in absolute cijfers (*grafiek 23*), maar ook procentueel. Voor staal was er een vermindering met bijna 4 procent; voor aluminium is dat 5 procent. Deze procentuele vermindering lijkt bescheiden, maar de grootste stappen op dit vlak werden reeds eerder gezet door de verbeteringsprojecten in 2012-2014. Om het schrootafval verder terug te dringen is een zogenaamd 'scrap-team' opgericht. Per productiecel wordt wekelijks het afval gewogen en opgevolgd. Belangrijke aandachtspunten zijn: het vermijden van overproductie; een gedetailleerde kwaliteitsopvolging en terugkoppeling van kwaliteitsproblemen naar aankoop.

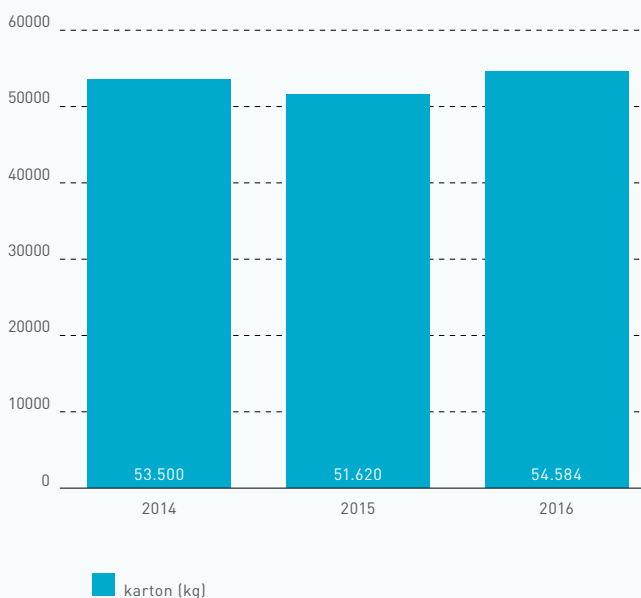
Omdat voor nieuwe producten enkel nog poederlak wordt gebruikt, is de hoeveelheid poederafval toegenomen. De grafiek van het poederafval moet bekeken worden over een periode van 2 jaar, gezien het poederafval slechts tweejaarlijks wordt afgevoerd.

Om de materiaalstromen binnen het productieproces nauwkeuriger in kaart te brengen, werden we bijgestaan door Sirris, het onderzoekscentrum van de technologische industrie. Concreet ging het om een inventaris van alle materialen die we aankopen en van de afvalstromen die ons bedrijf verlaten. Het doel was om in kaart te brengen hoe we de hoeveelheid afval kunnen verminderen en het aandeel van recyclage in de materiaalstroom kunnen verhogen.

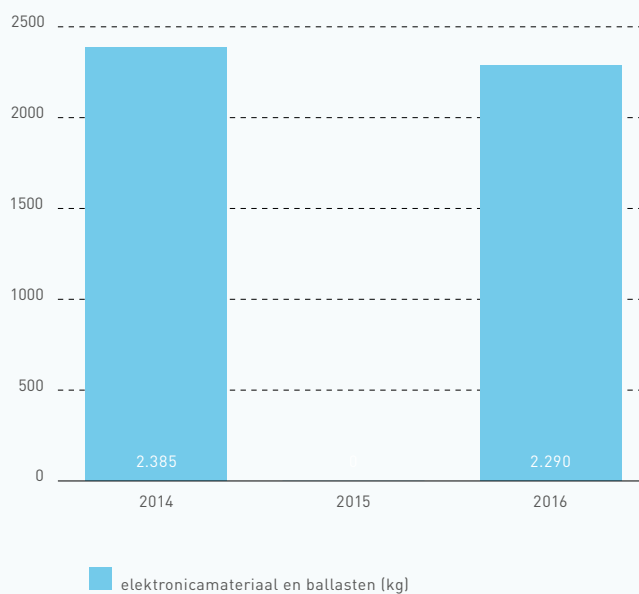
Grafiek 23: Staal- en aluminiumafval

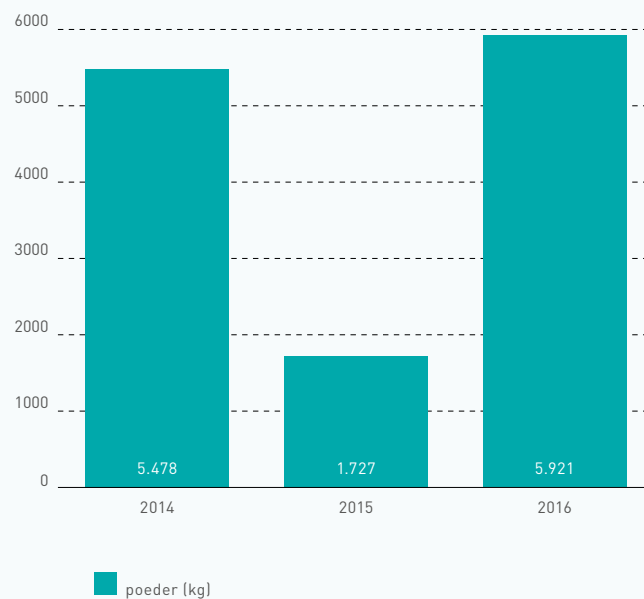
Grafiek 24: Kartonafval

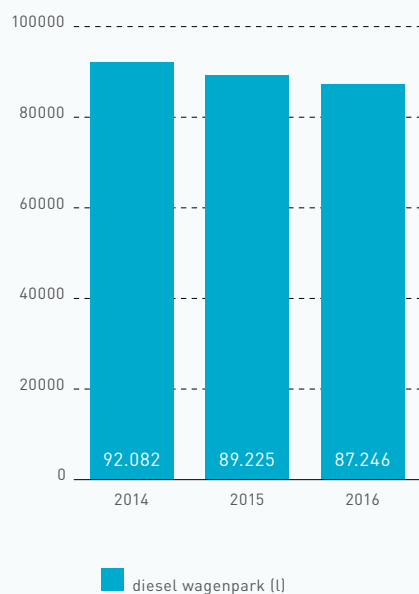
Grafiek 25: Elektronica-afval

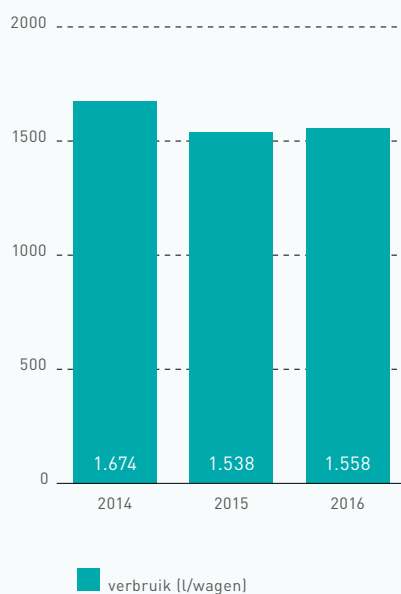
Grafiek 26: Poederafval

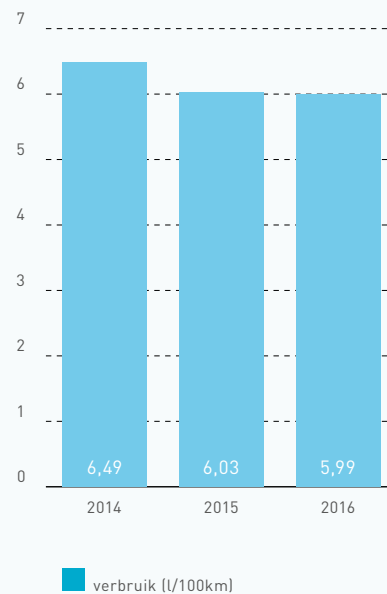
Grafiek 27: Verbruik van het wagenpark

Grafiek 28: Energieverbruik van het wagenpark

Grafiek 29: Relatief energieverbruik van het wagenpark

Geluid en trillingen

Geluid en trillingen worden voornamelijk gegenereerd door ventilatoren, pompen en persen, alsook door het interne en externe transport van goederen. Door een regelmatige preventieve controle van de motoren, pompen en ventilatoren van machines en installaties, wordt hun levensduur geoptimaliseerd en wordt de milieu-impact door trillingen en geluid onder controle gehouden. Voor de interne transportmiddelen is er een gelijkaardig preventief onderhoudsplan in voege.

Diverse

ETAP neemt ook deel aan initiatieven om de milieugevolgen van producten en diensten te compenseren. Zo is ETAP actief in het Belgische LightRec-onderdeel van Recupel. Ook neemt ETAP deel in BEBAT, dat in België in de omhaling van batterijen voorziet, en in STIBAT, dat hetzelfde doet voor Nederland.

Het transport van grondstoffen voor productie en van producten naar klanten gebeurt met vrachtwagens. Voor de Verenigde Arabische Emiraten en klanten buiten Europa gebeurt het vervoer per boot en vliegtuig.

Wat betreft het woon-werkverkeer (vestiging Malle) leert de driejaarlijkse mobiliteitsenquête in 2014 ons dat 275 werknemers (77 %) met de auto naar het werk komt. 5 procent daarvan neemt altijd of regelmatig een collega mee. 72 medewerkers (20 %) komen regelmatig met de fiets. Het openbaar vervoer (6 personen) en de bromfiets of motorfiets (2 personen) worden in beperkte mate gebruikt. Drie werknemers komen elke dag te voet naar het werk.

De fietsenstalling op het bedrijfsterein van ETAP is afgesloten met een hekkenpoort met toegangscontrole met badges. Ook een bewakingscamera draagt bij tot de veiligheid. Onze fietsende werknemers kunnen gebruik maken van douches.

Ook bij onze firmawagens hebben we aandacht voor duurzaamheidsaspecten. In 2015 hebben we de norm voor CO₂-uitstoot andermaal verlaagd voor alle nieuwe wagens. Voor personenwagens is de CO₂-limiet nu 115 g/km (vroeger 120 g/km). Met onze leasemaatschappij hebben we een op maat gemaakte overeenkomst die ons feedback geeft over ons rijgedrag. We hechten er belang aan dat verplaatsingen van meerdere medewerkers naar dezelfde bestemming zo veel mogelijk gemeenschappelijk gebeuren, met vier personen per wagen (bv. verplaatsingen naar beurzen). We stimuleren onze medewerkers om het openbaar vervoer te gebruiken voor verplaatsingen waarbij het gebruik van de wagen minder aangewezen is.

Dat deze maatregelen lonen zien we in grafieken 27, 28 en 29. De globale daling van het verbruik is weliswaar deels te verklaren door een daling van het wagenpark. De relatieve daling (verbruik per wagen en verbruik per 100 liter) is te danken aan de strengere regels en de sensibilisering van de werknemers.

10 PROCES VAN HET DUURZAAMHEIDSVERSLAG

De gegevens in dit duurzaamheidsverslag werden verzameld aan de hand van interne (sociaal verslag, financiële gegevens, ...) en externe (milieuverslag, ...) rapportering. In dit verslag zijn geen cijfers opgenomen die niet in één of andere vorm al bestaan binnen de onderneming. De verantwoordelijkheid voor de samenstelling van dit verslag ligt bij de voorzitter. Met verschillende managers coördineerde zij de totstandkoming van dit verslag.

In 2014 werden voor het eerst meerjarendoelstellingen vastgelegd: zowel wat betreft de energie-efficiëntie van onze verlichtingsoplossingen als wat betreft de milieuparameters van onze processen (energie- en waterverbruik en de afvalstroom tijdens het productieproces). De doelstellingen voor 2020 zijn vermeld bij de rapportering van de prestatieparameters onder hoofdstuk 7 – Milieu.

Het vastleggen en opvolgen van deze doelstellingen op lange termijn is verankerd in ons Strategisch Plan.

We willen ook de koppeling maken met de Sustainable Development Goals (SDG's). Ook hier zullen we een verantwoorde keuze maken en ons beperken tot die (elementen in de) SDG's waar wij als bedrijf echt een verschil kunnen maken.

Op vandaag zien wij onze bijdrage vooral tot de volgende SDG's :

- Waardig werk en economische groei
- Industrie, innovatie en infrastructuur
- Verantwoorde consumptie en gedrag.

De bijdrage van ETAP tot deze SDG's situeert zich vooral in:

- een duidelijke strategie voor productontwikkeling
- continue opvolging van de energieprestaties van onze producten
- de aandacht voor het welzijn van de medewerkers
- de werking van het milieuzorgsysteem

We hebben daarom waar relevant het logo van de betreffende SDG in dit verslag toegevoegd.

11 GRI-INHOUDSOPGAVE

S	Omschrijving	Rapportering	Toelichting
STANDAARD INFORMATIEVOORZIENING DEEL I: Profiel			
1. Strategie en Analyse			
1.1	Een verklaring van de raad van bestuur over de relevantie van duurzame ontwikkeling voor de organisatie en haar strategie.	volledig	p. 5
1.2	Beschrijving van belangrijke gevolgen, risico's en mogelijkheden.	niet	n.v.t.
2. Organisatieprofiel			
2.1	Naam van de organisatie.	volledig	p. 7
2.2	Voornaamste merken, producten en/of diensten.	volledig	p. 7
2.3	Operationele structuur van de organisatie, met inbegrip van divisies, dochterondernemingen en samenwerkingsverbanden.	volledig	p. 7
2.4	Locatie van het hoofdkantoor van de organisatie.	volledig	p. 7, 46
2.5	Het aantal landen waar de organisatie actief is (met relevantie voor de duurzaamheidskwesties).	volledig	p. 7
2.6	Eigendomsstructuur en de rechtsvorm.	volledig	p. 7
2.7	Afzetmarkten (geografische verdeling, sectoren en soorten klanten).	volledig	p. 7
2.8	Omvang van de verslaggevende organisatie.	volledig	p. 7
2.9	Significante veranderingen tijdens de verslagperiode wat betreft omvang, structuur of eigendom.	volledig	p. 8
2.10	Onderscheidingen die tijdens de verslagperiode werden toegekend.	niet	n.v.t.
3. Verslagparameters			
3.1	Verslagperiode waarop de verstrekte informatie betrekking heeft.	volledig	2015-2016
3.2	Datum van het meest recente verslag.	volledig	2015
3.3	Verslaggevingscyclus (jaarlijks, tweejaarlijks, etc.).	volledig	tweejaarlijks
3.4	Contactpunt voor vragen over het verslag of de inhoud ervan.	volledig	p. 46
3.5	Proces voor het bepalen van de inhoud van het verslag, met inbegrip van: relevantie, materialiteit en stakeholders.	gedeeltelijk	p. 38
3.6	Afbakening van het verslag.	volledig	p. 38
3.7	Specifieke beperkingen voor de reikwijdte of afbakening van het verslag.	niet	n.v.t.
3.8	Basis voor verslaggeving over samenwerkingsverbanden, dochterondernemingen in gedeeltelijk eigendom, gehuurde faciliteiten, uitbestede activiteiten of andere entiteiten.	niet	n.v.t.
3.9	De technieken en berekeningsgrondslagen voor gegevensmetingen, waaronder de voor schattingen gebruikte aannames.	niet	niet relevant
3.10	Uitleg over de gevolgen van eventuele herformuleringen van eerder verstrekte informatie.	volledig	geen

3.11	Significante veranderingen ten opzichte van vorige verslagperiodes ten aanzien van reikwijdte, afbakening of meetmethoden van het verslag.	volledig	geen
3.12	Inhoudsopgave	volledig	p. 3
3.13	Beleid en huidige praktijk met betrekking tot het verstrekken van externe assurance van het verslag.	niet	n.v.t.

4. Bestuur, verplichtingen en betrokkenheid

4.1	De bestuursstructuur van de organisatie, met inbegrip van commissies die vallen onder het hoogste bestuurslichaam.	volledig	p. 9
4.2	Geef aan of de voorzitter van het hoogste bestuurslichaam eveneens een leidinggevende functie heeft.	volledig	p. 9
4.3	Voor organisaties met een enkelvoudige bestuursstructuur: vermeld het aantal onafhankelijke en/of niet-leidinggevende leden van het hoogste bestuurslichaam.	volledig	p. 9
4.4	Overlegorganen voor aandeelhouders en medewerkers voor aanbevelingen of medezeggenschap op het hoogste bestuurslichaam.	niet	niet relevant
4.5	Een koppeling tussen vergoedingen voor leden van raad van bestuur en (top) managers en de (MVO)-prestaties van de organisatie.	niet	n.v.t.
4.6	Processen waarmee de raad van bestuur waarborgt dat strijdige belangen worden vermeden.	niet	n.v.t.
4.7	Proces voor het bepalen van de kwalificaties en expertise van de leden van de raad van bestuur voor het sturen van de MVO-strategie.	niet	n.v.t.
4.8	Intern ontwikkelde missieverklaringen en gedragscodes die van belang zijn voor de MVO-prestaties, met de mate van invoering ervan.	volledig	p. 11,12,13
4.9	Procedures van de raad van bestuur voor het overzien van de MVO-prestaties, met inbegrip van relevante risico's en kansen en naleving van internationaal overeengekomen standaarden en principes.	niet	niet relevant
4.10	Processen voor het evalueren van de eigen prestaties van de raad van bestuur in het bijzonder betreffende MVO-prestaties.	niet	n.v.t.
4.11	Toelichting over de toepassing van het voorzorgsprincipe.	niet	n.v.t.
4.12	Extern ontwikkelde economische, milieugerelateerde en sociale handvesten, principes of standaarden die de organisatie onderschrijft.	niet	n.v.t.
4.13	Lidmaatschap van verenigingen (zoals brancheverenigingen) en (inter)nationale belangenorganisaties.	volledig	p. 30
4.14	Lijst van relevante groepen belanghebbenden voor de organisatie.	volledig	p. 27
4.15	Basis voor inventarisatie en selectie van stakeholders.	volledig	p. 27
4.16	Benadering van stakeholders en de frequentie van contacten.	volledig	p. 27
4.17	Reactie organisatie op de voornaamste onderwerpen en vraagstukken naar voren gekomen in contact met stakeholders.	volledig	p. 27

STANDAARD INFORMATIEVOORZIENING DEEL II: Managementbenadering

G3 DMA Omschrijving

DMA EC Managementbenadering EC	volledig	p. 11
DMA EN Managementbenadering EN	volledig	p. 12
DMA LA Managementbenadering LA	volledig	p. 12

DMA HR Managementbenadering HR	volledig	p. 12
DMA SO Managementbenadering SO	volledig	p. 12
DMA PR Managementbenadering PR	volledig	p. 12

STANDAARD INFORMATIEVOORZIENING DEEL III: Prestatie-indicatoren

Economisch

EC1	Directe economische waarden die zijn gegenereerd en gedistribueerd, waaronder inkomsten, operationele kosten, personeelsvergoedingen, donaties en overige maatschappelijke investeringen, ingehouden winst en betalingen aan kapitaalverstrekkers en overheden.	gedeeltelijk	p. 8
EC2	Financiële implicaties en andere risico's en mogelijkheden voor de activiteiten van de organisatie als gevolg van klimaatverandering.	niet	niet beschikbaar
EC3	Dekking van de verplichtingen in verband met het vastgestelde uitkeringenplan van de organisatie.	niet	n.v.t.
EC4	Significante financiële steun van de overheid.	volledig	p. 8
EC5	Spreiding in de verhouding tussen het standaard aanvangssalaris en het lokale minimumloon op belangrijke bedrijfslocaties.	niet	n.v.t.
EC6	Beleid, methoden en deel van uitgaven betreffende lokaal gevestigde leveranciers op belangrijke bedrijfslocaties.	niet	n.v.t.
EC7	Procedures voor lokale personeelswerving en aandeel van het topkader dat afkomstig is uit de lokale gemeenschap op belangrijke bedrijfslocaties.	niet	niet relevant
EC8	Ontwikkeling en gevolgen van investeringen in infrastructuur en diensten die voornamelijk ten behoeve van het algemeen nut worden geboden door middel van verplichtingen van commerciële aard, dan wel in natura of pro bono.	volledig	doorheen het rapport
EC9	Inzicht in en beschrijving van significante indirecte economische gevolgen waaronder de omvang ervan.	niet	niet relevant

Milieu

EN1	Totale hoeveelheid gebruikte materialen naar gewicht of volume.	volledig	p. 34
EN2	Percentage van de gebruikte materialen dat bestaat uit afval van externe bronnen.	niet	niet relevant
EN3	Direct energieverbruik door primaire energiebron.	volledig	p. 33
EN4	Indirect energieverbruik door primaire bron.	volledig	p. 33
EN5	Energie die bespaard is door besparingen en efficiëntieverbeteringen.	gedeeltelijk	p. 33
EN6	Initiatieven ten behoeve van energie-efficiëntie of op duurzame energie gebaseerde producten en diensten, evenals verlagingen van de energie-eisen als resultaat van deze initiatieven.	gedeeltelijk	p. 32-33
EN7	Initiatieven ter verlaging van het indirecte energieverbruik en reeds gerealiseerde verlaging.	niet	niet relevant
EN8	Totale wateronttrekking per bron.	volledig	p. 34
EN9	Waterbronnen waarvoor wateronttrekking significante gevolgen heeft.	volledig	p. 34
EN10	Percentage en totaal volume van gerecycleerd en hergebruikt water.	volledig	p. 34

EN11	Locatie en oppervlakte van het land dat eigendom is, gehuurd wordt, beheerd wordt in of grenst aan beschermde gebieden en gebieden met een hoge biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden.	niet	n.v.t.
EN12	Beschrijving van significante gevolgen van activiteiten, producten en diensten op de biodiversiteit in beschermde gebieden en gebieden met een hoge biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden.	niet	n.v.t.
EN13	Beschermde of herstelde habitats	niet	n.v.t.
EN14	Strategieën, huidige maatregelen en toekomstige plannen voor het beheersen van de gevolgen van de biodiversiteit.	niet	n.v.t.
EN15	Aantal op de rode lijst van de IUCN vermelde soorten en soorten op nationale beschermingslijsten met habitats in gebieden binnen de invloedssfeer van bedrijfsactiviteiten, ingedeeld naar hoogte van het risico van uitsterven.	niet	n.v.t.
EN16	Totale directe en indirecte emissie van broeikasgassen naar gewicht.	volledig	p. 33
EN17	Andere relevante indirecte emissie van broeikasgassen naar gewicht.	niet	n.v.t.
EN18	Initiatieven ter verlaging van de emissie van broeikasgassen en gerealiseerde verlagingen.	volledig	p. 33
EN19	Emissie van ozonafbrekende stoffen naar gewicht.	volledig	p. 33
EN20	NO, SO en andere significante luchtmissies naar type en gewicht.	volledig	p. 33
EN21	Totale waterafvoer naar kwaliteit en bestemming.	niet	niet relevant
EN22	Totaalgewicht afval naar type en verwijderingsmethode.	gedeeltelijk	p. 34
EN23	Totaal aantal en volume van significante lozingen.	niet	n.v.t.
EN24	Gewicht van getransporteerd, geïmporteerd, geëxporteerd of verwerkt afval dat als gevaarlijk geldt op grond van bijlage I, II, III en VIII van de Conventie van Bazel en het percentage afval dat internationaal is getransporteerd.	niet	n.v.t.
EN25	Benaming, grootte, beschermingsstatus en biodiversiteitswaarde van wateren en gerelateerde habitats die significante gevolgen ondervinden van de waterafvoer en afvloeiing van de verslaggevende organisaties.	niet	n.v.t.
EN26	Initiatieven ter compensatie van de milieugevolgen van producten en diensten en de omvang van deze compensatie.	niet	n.v.t.
EN27	Percentage producten dat is verkocht en waarvan de verpakking is ingezameld, naar categorie.	niet	niet beschikbaar
EN28	Monetaire waarde van significante boetes en totaal aantal niet-monetaire sancties wegens het niet naleven van milieuwet- en regelgeving.	niet	n.v.t.
EN29	Significante milieugevolgen van het transport van producten en andere goederen en materialen die worden gebruikt voor de activiteiten van de organisatie en het vervoer van personeelsleden.	gedeeltelijk	p. 36
EN30	Totale uitgaven aan en investeringen in milieubescherming naar type.	niet	n.v.t.

Sociaal: Arbeidsomstandigheden en Volwaardig Werk

LA1	Totale personeelsbestand naar type werk, arbeidsovereenkomst en regio.	volledig	p. 7, 22
LA2	Totaal aantal en snelheid van personeelsverloop per leeftijdsgroep, geslacht en regio.	gedeeltelijk	p. 22
LA3	Uitkeringen/voordelen aan voltijdse medewerkers die niet beschikbaar zijn voor tijdelijke of deeltijdmedewerkers per grootschalige activiteit.	niet	n.v.t.
LA4	Percentage medewerkers dat onder een collectieve arbeidsovereenkomst valt.	volledig	100 %

LA5	Minimale opzegtermijn(en) in verband met operationele veranderingen, inclusief of dit wordt gespecificeerd in collectieve overeenkomsten.	niet	n.v.t.
LA6	Percentage van het totale personeelsbestand dat is vertegenwoordigd in formele gezamenlijke commissies van werkgevers en werknemers die bijdragen aan de controle op en advies over arbeidsgezondheidsprogramma's.	volledig	p. 22
LA7	Letsel-, beroepsziekte-, uitvaldagen- en verzuimcijfers en het aantal werkgerelateerde sterfgevallen per regio.	gedeeltelijk	p. 22-23
LA8	Opleidings-, trainings-, advies-, preventie- en risicobeheersprogramma's ten behoeve van personeelsleden, hun families of omwonenden in verband met ernstige ziekten.	niet	n.v.t.
LA9	Afspraken over arbeidsveiligheid vastgelegd in formele overeenkomsten met vakbonden.	volledig	p. 22
LA10	Gemiddeld aantal uren dat een werknemer per jaar besteedt aan opleidingen, onderverdeeld naar werknemerscategorie.	volledig	p. 23
LA11	Programma's voor competentie management en levenslang leren die de blijvende inzetbaarheid van werknemers garanderen en hen helpen bij het afronden van hun loopbaan.	volledig	p. 24
LA12	Percentage medewerkers dat regelmatig wordt ingelicht omtrent prestatie- en loopbaanontwikkeling.	volledig	p. 24
LA13	Samenstelling van bestuurslichamen en onderverdeling van medewerkers per categorie, naar geslacht, leeftijdsgroep, het behoren tot een bepaalde maatschappelijke minderheid en andere indicatoren van diversiteit.	volledig	p. 25
LA14	Verhouding tussen basissalarissen van mannen en vrouwen per medewerkerscategorie.	niet	niet relevant

Sociaal: Mensenrechten

HR1	Percentage van en totaal aantal aanmerkelijke investeringsovereenkomsten waarin clausules over mensenrechten zijn opgenomen of waarvan de naleving van de mensenrechten is getoetst.	volledig	0
HR2	Percentage belangrijke leveranciers en aannemers die getoetst zijn op naleving van de mensenrechten en op getroffen maatregelen.	volledig	p. 11
HR3	Totaal aantal uren personeelstraining over beleid en procedures betreffende aspecten van mensenrechten die relevant zijn voor de activiteiten, met inbegrip van het percentage van het personeel dat de trainingen gevolgd heeft.	niet	n.v.t.
HR4	Totaal aantal gevallen van discriminatie en de getroffen maatregelen.	niet	n.v.t.
HR5	Activiteiten waarvan is vastgesteld dat daarbij een aanzienlijk risico zou kunnen gelden voor het recht op de uitoefening van de vrijheid van vereniging en collectieve arbeidsonderhandelingen, alsmede de maatregelen die zijn getroffen ter ondersteuning van deze rechten.	niet	n.v.t.
HR6	Activiteiten waarvan is vastgesteld dat er een aanzienlijk risico is van gevallen van kinderarbeid, alsmede de maatregelen die zijn getroffen gericht op de uitbanning van kinderarbeid.	niet	n.v.t.
HR7	Activiteiten waarvan is vastgesteld dat er een aanzienlijk risico is van gevallen van gedwongen of verplichte arbeid, alsmede de maatregelen die zijn getroffen gericht op de uitbanning van gedwongen of verplichte arbeid.	niet	n.v.t.
HR8	Percentage van beveiligingspersoneel dat training heeft gevolgd in het bedrijf of de procedures van de organisatie betreffende aspecten van de mensenrechten die relevant zijn voor de activiteiten.	niet	n.v.t.
HR9	Totaal aantal gevallen van overtreding van de rechten van de inheemse bevolking, alsmede de getroffen maatregelen.	niet	n.v.t.

Sociaal: Maatschappelijke indicatoren

S01	Aard, reikwijdte en effectiviteit van alle programma's en methoden die de effecten van de activiteiten op gemeenschappen bepalen en beheren, waaronder vestiging, activiteiten en vertrek.	niet	niet beschikbaar
S02	Percentage van en totaal aantal bedrijfseenheden geanalyseerd op corruptiegerelateerde risico's.	niet	n.v.t.
S03	Percentage van het personeel dat training in anti-corruptiebeleid en -procedures van de organisatie heeft gevolgd.	niet	n.v.t.
S04	Maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van gevallen van corruptie	niet	n.v.t.
S05	Standpunten betreffende publiek beleid en deelname aan de ontwikkeling ervan, evenals lobbyen.	niet	n.v.t.
S06	Totale waarden van financiële en in- natura- bijdragen aan politieke partijen, politici en gerelateerde instellingen per land.	volledig	0
S07	Totaal aantal rechtszaken vanwege concurrentiebelemmerend gedrag, antikartel-, en monopolistische praktijken, alsmede de resultaten van deze rechtszaken.	volledig	0
S08	Monetaire waarde van significante boetes en totaal aantal niet- monetaire sancties wegens het niet naleven van wet- en regelgeving.	volledig	0

Sociaal: Productverantwoordelijkheid

PR1	Levensduurstadia waarin de gevolgen van producten en diensten voor gezondheid en veiligheid worden beoordeeld met het oog op verbetering en het percentage van belangrijke product- en dienstencategorieën die aan dergelijke procedures onderhevig zijn.	niet	niet beschikbaar
PR2	Totaal aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende gevolgen voor gezondheid en veiligheid van producten en diensten gedurende de levensduur, naar type resultaat.	niet	n.v.t.
PR3	Type informatie over producten en diensten dat verplicht wordt gesteld door procedures en het percentage van belangrijke producten en diensten die onderhevig zijn aan dergelijke informatie-eisen.	nee	niet beschikbaar
PR4	Totaal aantal gevallen van niet- naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende informatie over en etikettering van producten en diensten, naar type resultaat.	niet	n.v.t.
PR5	Beleid ten aanzien van klanttevredenheid, met inbegrip van resultaten van onderzoeken naar klanttevredenheid.	volledig	p. 19
PR6	Programma's voor de naleving van wetten, standaarden en vrijwillige codes met betrekking tot marketingcommunicatie, waaronder reclame, promotie en sponsoring.	niet	n.v.t.
PR7	Totaal aantal gevallen van niet- naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende marketingcommunicatie, waaronder reclame, promotie en sponsoring, naar type resultaat	volledig	0
PR8	Totaal aantal gegronde klachten over inbreuken op de privacy van klanten en het kwijtraken van klantgegevens.	volledig	0
PR9	Monetaire waarde van significante boetes wegens het niet-naleven van wet- en -regelgeving betreffende de levering en het gebruik van producten en diensten.	volledig	0

CONTACTGEGEVENS VOOR
VRAGEN OVER HET VERSLAG:

Mw. Christ'l Joris

ETAP NV

Antwerpsesteenweg 130

2390 Malle, België

Tel: +32 (0)3 310 02 11

Fax: +32 (0)3 311 61 42

info.be@etaplighting.com

www.etaplighting.com